

Brassói Lapok

XXXVIII. évfolyam
246. szám

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Csütörtök
1932. évi október 27

ELŐFIZETÉSI ARAK: Belföldre havonként 60 lej, postai szétküldéssel; Brassóban és mindazon helységeken, ahol a kihordás nem posta útján történik, a kihordónak a kézbesítési díj külön megfizetendő. Ez a kézbesítési díj havonként 8 lej. — Külföldre negyedévre 300 lej, félre 600 lej, egész évre 1200 lej. Magyarországra negyedévre 12 pengő, félre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — Az előfizetési díj átutalható postautalványon vagy fizethető nyugta ellenében a lap utolsó oldalán felsorolt pénzbeszedő megbízottaink kezéhez. Magyarországon postatakarékpénztári számlánk száma 12.174. **HIRDETÉSEK** díja 6 lej, szövegoldalon elhelyezve 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

Eseménytelen napok a belpolitikában

Junian nem hagyja magát —
Jorga újból ösztönleszkedik

A belpolitika frontja látszólag reménytelen. Beavatott körök azt híresztelik, hogy Titulescu mégsem engedi át Caderének a Litvinovval való tárgyalásokat, hanem maga folytatja le azokat. Az időpontot még nem tűzték ki, szemmel láthatólag nem sietnek vele.

A Junian—Stere—Lupu demokrata parasztfontról még csak tárgyalgatnak. Juniant aligha sikerül kibékítenie a kormánypártnak, sőt újabb csatározások még csak elmérgesítettek a helyzetet. A hírlapi vitába a politikusok belevonták a király személyét is. Mint ismeretes, a kormánypárt 1928-ban Juniant Brüsszelbe küldötte, hogy felvegye az érintkezést Károly herceggel. Erre annak idején eléggé előzgettak a lapok. Most aztán az Ordinea Noua című lap, amelynek a kormánnyal való összeköttetése közismertek, nekitámadt Juniánnak, hogy

Brüsszelből való visszatérése után a herceggel való találkozás eredményét hamisan adta vissza a pártvezetőségnek.

Az Ordinea Noua ezzel kapcsolatban erősen cáfolja Juniánnak azt a kijelentését, mintha ő győzte volna meg a régenseket a király visszahozatalának szükségességéről. A lap szerint az igazság az, hogy Maniu befolyásolta a régenseket ebben az irányban.

Junian sietett a cáfolással és azt hangoztatta, hogy igenis, ő volt az, aki a régensek előtt, mint a nép óhaját tolmácsolta, hogy az országnak vissza kell adnia királyát. Maniu viszont, mint miniszterelnök, ellenezte a restaurációt.

JORGA: KAR GYÜLÉSEKRE
KÖLTHEKZENI

A leghiubb román politikus, a hosszuzakálú Jorga, érdekes és szellemes nyilatkozatot adott a lapoknak. Különös politikai jelentősége ugyan nincs ezeknek a kijelentéseknek, de alaposan bevilágítanak politikai életünk sötét mélységeibe.

— Nem kezd el gyűléssorozatot profszorur? — tette fel az első kérdést a riporter.

— Kár az időért. Gyűlések régebben voltak divatban, az öreg Károly király ideje alatt, mikor a pártok azt remélték, hogy megfélemlítik vele az uralkodót. Sikert is értek el vele. Kísérletezett ezzel az ellenzék Ferdinánd király alatt is, de hiába, ezek az idők elmúltak. Tehát kár a költségekről. Mire való összehívítani, óradíj fejében a parasztokat, vagy a kereskedősegedeket...

A mai miniszterekről a következő furcsa kijelentést tette Jorga:

— Az egyiknek van feje, de nincs esze, a másiknak van esze, de fej nélkül.

Össze különben, — folytatta a professzor — nagy mozgolódás lesz. Megmozdulnak a liberálisok és külön az erdélyiek, akik nem juthattak uralomra és ezt Titulescunak tulajdonítják. De nem maradnak tétlenül a parasztpártiak sem, akik már látják, hogy mi rejlik Mihalache népviselete alatt. (A regáti parasztervező tudvalevőleg többnyire parasztruhában járkal.)

**A szász nemzeti
szocialisták kerületi gyűlést tartottak Brassóban**

Brassó, október 25.

Vasárnap délután kettőkor az erdélyi szász nemzetiszocialisták kerületi gyűlést tartottak a szász tornaiskola területén. Beszéltek dr. Gust Waldemár, Buertness, Pomarius és Fabritius Frigyes, a mozgalom vezére. A gyűlés, amelyen több százan vettek részt, programszerűleg, teljes rendben folyt le.

Történelmi film, amely visszafelé pereg

A holland kormány nem gördit akadályt Vilmos hazatérése elé

Berlin, október 25.

Párisban nagy a nyugtalanság a monarchista pucshírek miatt. Beavatott körök tudni vélik, hogy Vilmos excsászár már a holland kormánnyal is megegyezett és a holland kormány semmi akadályt nem gördit Vilmos elé, mikor Doornból visszaindul Németországba. Ezzel a megegyezéssel hozzák összefüggésbe a holland vármhatóságok azon „hanyagságát”, amelyet a fegyveresempészések körül tanusít. Rotterdamból ugyanis nagy fegyverszállítmányok indulnak utnak Németországba, a királpárti szervezetek részére s ezek a küldemények csodálatos módon mindig „átcsúsznak” a holland határon.

A német császárság visszaállításáról már korábban is keringtek hírek. Ez alkalommal azonban a dolog nagyon komolynak látszik. Papenék megfordítva pergetik le a történelem filmjét. A köztársasági elnök kinevezte a királpárti érzelmi kormányt, az megalakítja a koronatanácsot, a koronatanács kinevezi a kormányzót és a kormányzó a császárt.

A budapesti kommunista per tárgyalásán

Karikásék tagadnak

és azt állítják, hogy veréssel kényszerítette őket a rendőrség a beismerő vallomásra — Szerdán kerül ítéletre a sor

Budapest, október 25.

Karikás Erigves és társai kommunista hümpereinek tárgyalása változatlanul nagy érdeklődés mellett folvik tovább. Karikás kihallgatását hétfő délután fejezték be. Egyre azt hangoztatja, hogy csakis irodalmi munkát végzett (Karikás fordította magvarra Kafona Fedor név alatt Hasek világhírű Svevk-regénvét). Tagadja azt is, hogy a kommunista párt magyarországi titkárnak szemelték volna ki.

Karikás után Kilián György kihallgatása következik. Kilián is tagadja, hogy része volt a szervezkedésben. Kihívóan viselkedik a tárgyalási elnökkel szemben, mire sötétzárkát kap. Szemák elnök elébe tartja az általa fogalmazott kommunista röpiratot. Kilián tagadja, hogy a kézírás az övé, az írásszakértő azonban ellene vall.

Hain Péter detektívfelügyelő elmond-

ia, hogy megtudta, miszerint a kommunisták jelszava: „Aladár”. Egyik detektívét küldte Karikásékhoz, ahol a jelszó kimondása után meg is kapta az iratokat, melyeket kért.

Elnök részleteket olvas fel a kivégzett Sallai és Fürst vallomásából, amelyekben azt állítják, hogy Kiliánnal érintkeztek.

— Ez nem igaz — mondja Kilián. — Belőlük éppugy veréssel kényszerítették ki a beismerő vallomást, mint belőlem.

A védelem a bizonyítás kiegészítését kéri, amit a bíróság elutasít. Maid dr. Trager László ügyvéd mondja el vádbeszédét. Hangsúlyozza, hogy Karikás érdekében külföldről érkezett számos intervenció is bizonyítja, mennyire jelentős személyiség a munkásmozgalmában.

Kedden szünetelt a Karikás-per tárgyalása. Szerdán következnek a védőbeszéd s még aznap esetleg ítéletre is kerül a sor.

Gál Gaszton utolsó óráit éli

Budapest, október 25.

Gál Gaszton, a neves magyar ellenzéki politikus, tüdőgyulladásban megbetegett és napok óta élet és halál között le-

beg. Állapota az éjszaka még rosszabbodott. Eszméletlenül fekszik s az orvosok állandóan mesterséges légzés céljaira oxigéntömlőket tartanak készenlétben.

Éhségmars Londonba

20
ezer

**munkanélküli menetel
az angol főváros felé**
**Páncélautók és felfegyverzett rendőrök várják
az érkezők hadseregét**

London, október 25.

A munkanélküliek előre bejelentett „éhségmarse” az angol főváros ellen megkezdődött. Eddigi jelentések szerint 20 ezer munkanélküli menetel London felé, ahol a parlament és a városháza előtt akarnak tüntetni. A hatóságok óriási karhatalmat vonultatnak fel az éhező tömeg ellen.

A hivatalok környéke hadszíntérré változott át. Páncélautók állnak készenlétben, lovas és motorbiciklis rendőrök ezrei cirkálnak a tereken. A városháza bejáratát elbarrikádozták. London minden rendőre rádiókészültségben áll. Összeütközésekről még nem érkezett jelentés.

Az újabb kalkidiki földrengés elpusztította Yerissos városát

Athén, október 25.

Kalkidiki szigetét tegnap újabb borzalmas földrengés rázta meg. Yerissos város teljesen eltűnt a föld színéről. Az áldozatok számáról nincs jelentés.

Visszaadták a munkásoknak Tordán a bezárt munkásotthont

Torda, október 25.

A nyár folyamán történt kommunista-mozgalmakkal kapcsolatban, mint ismeretes, a hatóság bezárta a tordai munkásotthont. A munkásság vezetői többször megkísérelték, hogy a munkásotthont megnyitassák, azonban minden kísérlet eredménytelen maradt. Most végre a vármegyei prefektus a munkásvezetőség újabb kérvényére, elrendelte az otthon megnyitását, amelyet egy nyolctagú bizottság vett át. A bizottság garanciát vállalt arra, hogy a rendet és törvényeket szigorúan betartják.

Huszonnégy politikai fogoly éhségstrájkba kezdett, mert rossz a bánásmód

Kisenev, október 25.

A balzi ügyészség közölte a kisenevi főügyésséggel, hogy a balzi fogház huszonnégy politikai elíteltje éhségstrájkba kezdett. Az elítelt kommunisták a bánásmódot kifogásolják és nem akarják abbahagyni az éhségstrájkot, míg követeléseiket nem teljesítik. A kisenevi főügyész személyesen vizsgálja meg az ügyet.

Összeállította Máriássy dr. a németek ellen szereplő magyar válogatott csapatot

Budapest, október 25.

A november 3-iki Németország elleni futballmérkőzésre a magyar válogatott csapatot a következőképp állították össze: Háda — Korányi, Bíró — Borsányi, Sárosi, Lázár — Korányi II., Avar, Turay, Toldi, Déri. Tartalékok: Barátky és Szabó.

A Népszövetség főtitkára Mussolinivel tárgyal Rómában

Genf, október 25.

Avenol, a Népszövetség ujonnan kinevezett főtitkára, Rómába utazott, ahol Mussolinivel tárgyal, onnan pedig Berlinbe megy. A jelentések nem jelölik meg pontosan, hogy milyen ügyek tették szükségessé a szokatlan látogatást. Nincs kizárva, hogy Németországnak a leszerelési konferenciára való visszahívásáról van szó.

Miklós herceg csütörtökön repülőgépen hazaérkezik

Bukarest, október 25.

Miklós herceg külföldi utazását befejezte és csütörtökön visszaérkezik a fővárosba. Utját Párisból Bukarestig repülőgépen teszi meg a bancaasai repülőtérrig.

Jimmy Walker, a „jó pofa“

Hat év alatt csődbe kergette Newyorkot

A világ legkorruptabb embere volt a kedves és rokonszenves Jimmy

Newyork, október 25

Hat esztendőn keresztül nem volt népszerűbb ember Newyorkban. Jimmy Walkernél. Világfi, a fiatal lányok ideálja, esténként tíz banketten is bemutatkozott. Fényképeivel tele voltak az újságok és kirakatok. Minden lépését riporterek kísérték. A külföldi előkelőségeket fogadta és őt is sokat ünnepezték. Európában. Most ez a népszerűség szétfoszott. Jimmy, kénytelen volt lemondani a polgármesterségről. Nem a saját jószántából tette. Lemondatták. Azzal vádolják, hogy csődbe vitte Newyorkot, a világ leggazdagabb városát.

Egy könyv jelent meg mostanában Normas Thoman tollából az amerikai könyvpiacra. A címe: „What's the matter with New-York.“ (Mi a baj New-Yorkkal?). Ebben a munkában érdekesen rajzolja meg James (Jimmy) Walker pályafutását. A legnagyobb csodák közé sorozzák azt, hogy Jimmyből közéleti vezér és polgármester lehetett. Ennél nagyobb és komolytalanabb karriert csak Hale Thompson, az egykori chicagói polgármester futott be. Ő volt ugyanis eddig a legnagyobb politikai bohóc, kezére játszva Chicagót a banditáknak. Csak-hogy Thompson sohasem volt népszerű. Jimmy azonban mindenki hájas fickónak tartotta és tűzbe mentek érte a hívei. Népszerűsége elegáns öltözködésén, jó svédáján, ötletességén és szívélyes modorán alapult. Igazi nagyságát a sajtónak köszönhette.

Az amerikai riporterek szerették, mert mindig ellátta őket pénzzel és hirtuval. Az utóbbiból elsődleges, keresztes szeszáción lett. A newyorki átlagember többnyire csak a főcímet olvassa és nem ér rá elmélkedni a komoly problémákat tárgyaló vezércikkbe. Így aztán megelégedtek a bulvárlapok véleményével, amelyek Jimmyt tartották a legnagyobb tehetségnek. A nagy újságok, mint a Herald és a Times lapították, óvatosan kezelték a kényes városi házi ügyeket, várakoztak, hogy valaki más kezdje el a leleplezéseket. Végül is Hearst, az újságkirály kötött bele a közérköles és a polgárság zsebérekeinek védelmére alapján a Walker rendszerbe, de előzően sokáig Hearst is támogatta Jimmyt.

Jimmy. — a jópofa

Walker főleg azzal növelte a tekintélyt, hogy munkatársait mindig a közepes emberek közül válogatta ki. A városi tanács automatászerűen szavazta meg kívánságait. Mindig fel is emelték huszonötezer dollárról negyvenezer dollárra a fizetését.

A pontosság hazájában Walker volt a legpontosabb. Egyszer félórát megvárakoztatta az Egyesült Államok elnökét.

A polgármester elnököl a pénzügyi bizottságban, de mindig legalább egy órát késett. Várhattak százan az előszobájában, ő másfélórát villásgreggelizett. Kiáldatlan volt a hivatalos órák alatt és nem tudta soha, mit ír alá.

A Tammany Hall (a demokrata törzsfőnökök klubja) emelte állandóan magasabb állásba. Már az anyja is befolyásos városi volt. Jimmy fiatalkorában színesnek készült, de állami törvényhozó lett, később pedig szenátor és tizenöt év alatt megtanulta, hogy a politikai karriernek Amerikában két titka van: a többséggel szavazni és minél több szavazatot szerezni. Mindig „jó pofa“-nak tartották és így lett belőle pártvezér. Ebből a minőségéből választották meg Newyork polgármesterévé negyvenhárom éves korában.

A városi főhivatalokba a kebelbarátait ültette be.

Egy állatorvost például építész-szakértőnek nevezett ki, az illető szerzett is három év alatt kétmillió dollárt. Polgármesterségét azzal kezdte, hogy 500 tagu programkésztő bizottságot nevezet ki előterjesztéseket azonban sohasem olvasa el. Nyolcvanöt főkortesét évi 7500 dolláros fizetéssel vezető állásba dugta. Személyi titkára 17.500 dollárt fizetést húzott. Így aztán rögtön huszonötmillió dollárral nőttek a személyi kiadások. Hivatalnokai nem tudtak semmit. A taxi-hajtási igazolványokat leginkább volt fegyverek kapták.

A hatodik évben indult meg a vizsgálat ellene. Vádlója, Seabury hangoztatta, hogy Walker hanyagsága miatt omlott össze a newyorki közigazgatás és fogyott el a pénz.

A newyorki lapok azonban Walker pártjára állottak. A vizsgálat során felmutattak egy huszezer dolláros hitellevelet, ezt a polgármester olyan vállalatától kapta, mely a várossal szerződéses viszonyban állott. De ez csak bagatel ügy volt. Egy Paul Block nevű bankár bizonyos előnyökért 246.000 dollárt fizetett ki neki, hogy ne verni a tőzsdén a polgármestert, a veszteségeket azonban soha nem könyvelték el. Ez a bankár érdekelve volt a taxi-engedélyek körül. Jövedelmi adót azonban nem fizetett nvereségei után a polgármester.

Tulajdonképpen Sherwood pénzügy-nökökkel való kapcsolata szegte a nyakát. Ennek az ügynek a könyveiből derült ki az, hogy 75.000 dollárt fizetett ki egy névtelen nagyságnak, de mindenki Walkerre gondolt. Sherwood valamikor ügyvédielőlt volt Walker irodájában. Mikor gazdájából polgármester lett, a városházán kapott állást. Az első évben Sherwood-nak már 98.000 dollár betéte volt, a hatodik évben pedig 961.000 dollár felett rendelkezett. Sherwood intézte a polgármester pénzügyeit. Fizette Walker feleségének a számláit is. A vizsgálat elől megszökött Sherwood, hátra-hagyva Newyorkban egész vagyonát. Utólag 50.000 dollár jövedelmi adót vetettek ki rá, de nem sikerült megtudni, hogyan szerezte a vagyonát.

Most megállapítják Walkerről, hogy nagyon rossz polgármester volt. Soha nem foglalkozott a lakáskérdéssel, a munkanélküliek ügyével, az utcák tisztántartásával, de mindig szónokolt, valahányszor egy emléktáblát kellett leleplezni. A míg jól ment a város lakosainak, nem törődtek a pazarlással, a túlköltségekkel, de utóbb már felzúdultak ellene.

A Tammany Hall korifeusai azonban végig kitartottak mellette. Roosevelt, a demokraták elnökielőltje, a jelenlegi newyorki kormányzó magasabb politikai érdekből mégis elejtette. Walker úgy távozott a polgármesteri székből, mint egy bukott primadonna. Luxuszgőzön európai körutra indult, de arra a hírre, hogy novemberben esetleg megtartják a polgármesterválasztást, tüstént vissza is fordult. Hívei szerint ugyanis csak ideiglenesen távozott. A lapok egyrésze támadja a vandalizmust és hangoztatják, hogy a városi önkormányzatnak az a rendszere, melyet Walker honosított meg, mély sebet ütött az amerikai demokrácián. Utóda az lett, aki eddig is jobb keze volt Walkernek és a sülvédő hajót csak az utolsó pillanatban hagyta el Newyorkban most tízezer állásnélküli tanító van, a kinevezettek is nehezen kapták meg a fizetésüket, de azért lehetséges, hogy Walker napja még felvirrad. Sz. O.

Leégett a turnu-severini ipariskola villanytelepe

Két iparos tanuló bennégett a házban

Turnu-Severin, október 25

Borzalmas tűzvész pusztította el a turnu-severini ipariskola villamos üzemét. Eddig még ismeretlen okokból felrobant az egyik motor, hatalmas lánggal égni kezdett és belekapott két tanuló, Dumitrescu Nicolae és Jacob Ioan 13 éves

fiu ruhájába.

A fiuk mint égő fáklva orditoztak segítségért, azonban mire a tűzoltók megérkeztek volna, már csak megsebzenedett holttestüket találták meg. A tüzet szeszszas oltási munkálatok után sikerült lokalizálni. A kár így is meghaladja a 100 ezer lejt.

Tömegper Románia ellen

Beperelik a középiskolai tanárok az államot

Bukarest, október 25.

Példátlan tömegper készül az állam és alkalmazottainak egy hatalmas csoportja, a tanárok között.

Arról van szó, hogy 1927-ben speciális fizetésnormalizálási törvényt szavaztak meg, amely az összes állami tisztviselők fizetéseit kedvezően szabályozta. Közvetlenül a törvény megszavazása után másik törvényt hoztak, amellyel a tanárokat kivonták ennek a törvénynek az intézkedése alól. Évek óta harcolnak a tanárok a törvénytelen intézkedés ellen, amelyet a kormány ideiglenesen 1933 január 1-ig felfüggesztett. Az idén aztán második törvénytelenséget is elkövettek a tanárokkal szemben azzal, hogy eltörölték az előléptetési rendszert és egy speciális törvényt, amelyet még a Jorga-kormány szavazott meg, kimondták, hogy nem az előléptetés után jár a fizetésemelés, hanem csak fizetésemelés után illet meg bárkit előléptetés.

Ez a törvény homlokegyenest ellentmond a romániai tanoktatás megszervezéséről szóló alaptörvénynek.

A tanárok szervezete most perrel támadja meg a közoktatásügyi minisztériumot. A különböző törvényszékeken egyszerre nyújtják majd be a kereseteket az állam ellen.

Már a CFR sem fizet adónyugta nélkül

Brassó, október 25

Míg más országokban az állam könyvteleni igyekszik az adózók nehéz helyzetén, nálunk az adóterror mindig újabb inkvizíciós módszereket talál ki. Nem lehet senkinek fizetni, igazolványokat kapni, általában mozdulni és lélegzeni sem, amíg a pontos adófizetést nem igazolják. Az adószajtolás újabb elképesztő csodabogarát iktatjuk most ide.

Egy brassói ügyvéd, nagyváradi és balázsfalvi kollégái megbízásából, azok ügyfelei részére, fel akart venni bizonyos zárolt s utabban szabályszerűen kiutalt összegeket a brassói vasutfelügyelőség pénztárából. A pénztáros minden iratot rendesen talált, de azt is követelte, hogy az ügyvéd igazolja saját globáladójának kifizetését. Minden magvarázát és vita

dacára nem akarta megérteni, hogy a brassói ügyvéd személyes adójának semmi köze a más városbeli ügyfél követeléséhez. Kijelentette, hogy neki erre rendelete van.

Minden kommentár felesleges.

Jön

TARZAN

Az ősz
Szen
nem
az u

FEJFÁJÁSOK

idegzsába, influenza, reumás fájdalmak csakis a

Dr. NANU MUSCEL-téle

ANTINEURALGIC

által gyógyíthatók. Eredeti dobozban, mely két kapszulát (ostyában) tartalmaz, fenti eredeti üzessel. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban. 17171

Vasutassors

Halálragázolta a vónat a vasuti lékezőt

Kézdivásárhely, október 25.

Vasárnap a 4428 számú tehervonatot látás közben Teodorescu Lázár 35 éves vasuti lékező a fék mellől a kerek alá esett. A vonat oly borzalmasan gázolta halálra, hogy feje és válla levált törzsről és agya kilocsant. A különös a dologban az, hogy sem a vasuti személyzet, sem az állomáson állógatók nem látták, hogyan bukkant le helyéről. A kiszállt hatóság bizottság semmi gyanusát sem állapított meg és megadta az engedélyt az eltemetésre.

Modern légiflottát szervez a pápa

Róma, október 25

Érdekes terv foglalkoztatja a Vatikánt. A pápa elhatározta, hogy légiflottát szervez, amely ötven darab hárommotoros, teljesen modern repülőgépből áll. Nagybobb részük a Vatikánváros területén állomásozik, míg a többit kiadják a külföldi püspökségeknek. A vatikáni repülőgépek színe fehérsárga lesz. Ezzel kapcsolatban a pápa rövidesen kiáltványt intéz a világ összes katolikusiához, hogy nemzetközi gyűlés után teremtsék elő a légiflotta költségeit. Hír szerint a légiflotta kívül a pápa utászerveze a Vatikán hírszerző osztályát is.

Vonat elé vetette magát a biharvajdai lelkész

Nagyvárad, október 25

Tegnap megrendítő öngyilkosságot követett el Kovács Péter biharvajdai református pásztor, négy gyermeke apja. A lelkész a bukaresti gyorsvonat elé állt, bár nem volt annyi elszántsága, hogy szembe forduljon a teljes sebességgel robogó vonatot, amely valósággal széjjel morzsolta.

Kovács bucsulevelet hagyott hátra, a mely szerint hat hónapja nem kapott állami segélyt, adóját ellenben kiméletlenül behajtották. Az államon kívül vádolta Ijring József és Sziágyi István biharvajdai lakosokat, akik személtvi hájszát indítottak ellene.

Rajt' ütöttek egy kommunista gyűlésen Győrött

Győr, október 25

A győri püspöki erdőben egy huszonnyolc tagu kommunista társaságon ütöttek raita, amint éppen gyűléseztek. A mikor a nagyrészt fiatal emberek és leányok meglátták a rendőröket, a náluk levő röpiratokat, sokszorosító gépeket a Dunába dobták. Ugy látszik, biztak a sűrű és meglehetősen elhagyatott erdő védelmében és itt készítettek elő propagandáikat. Valamennyiüket letartóztatták, de még köröznek három ifjúságkást, akik állítólag döntő szerepet játszottak közöttük.

A Balkán Elzász-Lotharingiája

Szerb kegyetlenségek az albánlakta vidékeken

Szcutari, október 25.

Amikor Törökország európai birtokállománya felosztása után az Adria két riválisa, a monarchia és Olaszország, az albánlakta területek felosztásában megegyezni nem tudtak, végül is abban állapodtak meg, hogy a tenger felé törő szerb útját egy új államalakulattal, a független Albániával fogják eltorlaszolni. Ennek és nem az albánok függetlenségi törekvéseinek köszönheti létét az albán állam, mert hiszen az ugynevezett török ígát a skipetárok igen könnyen viselték és Skander bég óta szabadságharcok nem is voltak. Azok a fegyveres viták, amelyeket egyes albán törzsek folytattak, időnként a szultánnal, nem a félhold országától való elszakadást, hanem mindig csak a különleges törzsi előjogok védelmét célozták. A török, ha nem is tett semmit a tartomány fejlődése érdekében, viszont azt sem akadályozta meg, hogy az albánlakta vilajetek lakossága szabadon, minden korlátozás nélkül élhesse a saját primitív nemzeti életét.

SZERB KEGYETLENSÉGEK AZ ALBÁNLAJTA VIDÉKEKEN

Furcsán hangzik, de mégis igaz, hogy az albán nép tekintélyes része az elnyomatást akkor ismerte meg, amikor a hatalmak elismerték függetlenségét. Mint olyan sok más helyen Európában, a határmegállapító bizottságok bölcsői itt is fél munkát végeztek és valahányszor újrendezték Albánia határait, mindig több és több albánt juttattak idegen uralom alá. Tekintélyes részt csíptek le az ország testéből a görögök, de

az oroszán rész a mindenütt és mindenkor zsákmány után szaglászó szerbek prédájául jutott.

a legnagyobb városokkal, Dibrával és Ipekkel együtt. Hogy mennyi albán él a Balkánon, azt pontosan megmondani senki sem tudja. A szerb nemzetiségi statisztika, érthető okokból, évről-évre kevesebb albánt mutat ki, a független Csonkaalbániában pedig nem egészen egymillió lakos él. Ebből lehet következtetni, hogy beleszámitva a Görögországba bekebelezett kisebb rész lakóinak számát is, körülbelül 2 millió albán van a Balkánon és ennek nagyobb része idegen uralom alatt. Az azóta meghalt Ghyka trónkövetelő, aki Castriot hercegnek és Skander bég leszármazottjának mondogatta magát, egy beszélgetésünk alkalmával hárommillióra becsülte leendő alattvalói számát.

Ha a szerb uralom alá jutott albánok folytonos fogyásának okát nem is mondja meg, a különben hitelt alig érdemlő „jugoszláv” statisztikának igaza van abban, hogy ez a fogyási folyamat felfelé menő tendenciát mutat. A délszláv államba átutalt skipetárok kihalóban vannak. Csak hogy ez a folyamat nem természetes. A szerbek csapatai és komitációs-alakulatai, alighogy betették ide a lábukat, azonnal megkezdtek a falvak feladását és a lakosság ezreinek rendszeres irtását. Egy albán fiatalember, most jogász a gráci egyetemen, hajmeresztő részleteket beszélt el nekem nagyapja tragédiájáról, egyről a sok közül: a család földjét és malmát elvették, természetesen mindenféle kártalanítás nélkül.

a gazdát pedig, a szó fizikai értelmében, megnyúzták felsége és az összes családtagok jelenlétében.

akiket puskatussal kényszerítettek ennek az érdekes balkáni szertartásnak végignézésére.

A SZERBEK ÉBRESZTETÉK FEL AZ ALBÁN NEMZETI ÖNTUDATOT

1915. óta tart a szörnyű népirtás, amelyet az albánlakta vidékeken, annak a népnek komitációs szervezetei folytatnak, amely itt csak a városokban alkot elenyésző nemzetiségi kisebbséget. Elképzelhető, mi lenne rövidesen az egész albán nép sorsa, ha Olaszország nem állana őrt az Adrián ezen az oldalán.

Ugy a délszláv birodalomhoz tartozó albánok, mint a független Albánia lakói tisztán látják a valóságot:

Szerbiának nem annyira új alattvalóira, mint inkább új területekre, gazdátlan jószágra, földre és mindig csak földre van szüksége.

Ez a megismerés ébresztette fel az albán nemzeti öntudatot is. Igen érdekes és jellemző ugyanis, hogy az albánok, akik pedig a török uralom alatt a törzsi előjogok védelmére többször a puskához kaptak, sem a balkáni háború alatt és után, sem pedig a mostani háttérrendezések és a szerb kegyetlenkedések al-

kalmával nem fejtenek ki komoly ellenállást az ősi ellenség, a nemzet léteire törő szerbség ellen. Sőt nemritkán akadnak még most is olyan albánok, akik szerb zsoldon Achmed Zogu kormánya ellen törnek és a büntetés elől Délszláviába menekülnek, amiből azután

Az Illirektől Achmed Zoguig

Van itt egy igen kedves, ferencendi barát ismerősöm, akinek az ajkáról sohasem fogynak ki a színesbűn színesebb igaztörténetek és mondanak. A kolostor udvarán beszélgetve, megkérdeztem tőle, mit gondol, milyen jogon követelik maguknak a szerbek, többek között ezt a várost is. Ugyanazon a jogon, — mondja, — a magyarok Belgrádot is maguknak követelhetnék, mert

Dusan szerb király sokkal kevesebb ideig uralkodott Szcutariban, mint a magyarok Nándorfehérváron.

Szcutarinak, ennek a szerencsétlen városnak volt már annyi gazdája, hogy ha ezek mind visszakövetelnék, abból csinos esetepaté lenne. Az ókorban Gentius illir király székhelye volt, másfél századdal K. e. római kolónia lett és századokon át a római határvárosok sorsában osztozott; a népvándorlás idején gótok, később szláv törzsek szállottak meg, azután a nyugat- és keletrómai birodalom sokat vitatott határa lett, Dusan birodalmához is tartozott egy ideig, de a szerbek Velencének zálogosították el. 1362-ben a törökök vonultak be és leszámítva Skander bég rövid életű független Albániáját, tartották is a várost a balkáni háború után bekövetkezett összeomlásig. A világháborúhoz Albániának semmi köze sem volt, mégis osztrákok, olaszok, szerbek és franciák perekedtek és pusztítottak a területén. Ké legyen Szcutari történelmi jogon? A különféle aspirációk dzsungelében csak a mostani uralom tud rendet teremteni,

Délszlávia politikai tőkét kovácsol magának. De a zöm, a tulnyomó többség a törzsi lét primitív ösztöneitől a nemzeti öntudatig már megtette az utat és tisztában van azzal is, hogy nemzeti létét csak idegen segítséggel tudja megvédeni a kedves szomszéd ellen.

amely minden nemzeti erőt egyesít, hogy ki-vezesse az országot ázsiai állapotából. Szcutari virágzását is csak ez az uralom tudja biztosítani.

— Nézze, kérem, — folytatja tovább, — azt szokták mondani, hogy a volt monarchia politikáját Albániában Szerbia folytatja tovább. Ez a tétel, miután Szerbia is Albániának legalább az északi felét akarja, (ha ugyan nem az egészet), megszerezni, megáll ugyan a politika céljaira vonatkoztatva, de hamis a politikai eszközei illetően. Mert a monarchia volt az, aki az itt most létező kulturintézmények, iskolák, kórházak és ároházak zömét megalapította és neki köszönhetjük, hogy Szcutari és Északalbánia nem merült el teljesen a török idők mocsarában. És a bőrükre spekuláló Szerbia? Ez ugyan

nem áldoz kultúrára egy piasztort sem, hanem korbáccsal dolgozik,

ahol teheti, mint például a neki ajándékozott Keletalbániában is, ahol pedig nem a korrupció révén próbálják elérni nem is titkolt céljait. Akár keresztények vagyunk, akár mohamedánok, a mostani rezsim mellett kell felsorakoznunk az utolsó emberig.

SÉTA A SZKUTARI-UTCAKON

Mindaz, amit Szcutari utcáin látok, nem Európára, hanem inkább a szláv Balkán üttököt városaira emlékeztet, csupa kisázsiai sikátoron, azután olyan utcákon haladok keresztül, ahol magas falakról a házakat

sem lehet látni. Aki nem volt fent a székes-egyház tornyában, vagy nem látta valamelyik előkelő albán lakását belülről, annak sejtése sem lehet, az utca képei után itélve, hogy a csuf falak, gondosan bezárt kapuk mögött milyen gyönyörű kertek, előkelő házak rejtőznek, diszkrét visszavonultságban és hogy kicsoda szépségek bujnak el a nagy kertváros lakásparellai elé vont kerti fátyol, a közép-kori várfalakhoz hasonlító kerítések mögé.

Marciális arnauták lovon, akik méltóságukon alulnak tartják, hogy egy pillantást is vessenek az idegenre; régimódi, törökös fapapucsokban, mint a kacsák, úgy csámpáznak a lefátyolozott asszonyok, különélküli, óriási fakereken ökrösszekerek csikorgognak és sejtetik, milyen lehetett itt a közlekedés Krisztus idejében és azután is mindaddig, amíg a monarchia és Olaszország meg nem kezdték Albánia felfedezését és feltárását; koldusok, bének, nyomorékok, szőnyeges és régi puskákat áruló házalók raknak ázsiai színeket ebbe a különben is nagyon tarka képbe, amelyet sehogyssem tudnak letompítani a kávéház előtt táborozó, sok vihart látott autók szürke foltyjai.

Borzalmasan kövezett és elhanyagolt uton jutok ki a tóparton, a város legegészségtelegebb helyén elterülő bazárba, ahol, bár kétezer bolt és műhely van, mégsem lakik senki, mert egyetlen ott töltött éjszaka biztos maláriát jelent. A tó, a Bojana és a Drin vég nélküli mocsarainak lecsapolásáig a szegény Albánia talán ötven év múlva sem fog eljutni. Ebben a lázfészekben dolgoznak és árulnak nappal az aranyművesek, nyergesek, bőcskorkészítők, fegyverkovácsok, gyümölcs-árusok és üstfoltosok; itt nyüzsg előttem egész Albánia néprajzi kiállítás, féligszáritott bőrök büszkén, finom kávéillatnak, dohányfüstnek és áporodott salátaszagnak éremlyítő vegyülete között. Ezek az alakok itt vannak, a rogyadozó kalyibák és fabódék között, századok, talán évezredek óta és nem vesznek tudomást a rekordok századának minden maradiságot legázoló rohanásáról. Itt látom csak, hogy minden modernizáló törekvés ellenére, ez az ország Európa Yellowstone-parkja ma is.

Nauta

Gyászbeszéd az elsodort falu fölött

Barabás a bűnös

— mondta az ügyész az Ávéd-perben

Csikszereda, október 25

Közel háromhetes szünet után október 24-én, hétfőn reggel a csikszeredai törvénytörés előtt ismét megkezdődött a gyergvóalfalusi bombapör tárgyalását. Néhány tanút kellett még kihallgatni, hogy a nagy per végre eljusson az ítélet megelőző döntő fázisba.

Barabás Jánosné volna az első tanu, de ő megtagadja a vallomást.

Utána az áldozat öccse, Ávéd Endre áll a bírósá elé.

Vallomásának lényege az, hogy Pál Dénes és Ambrus Lajos Barabás János dr. biztatta fel a merényletre.

Meggyőződése az, hogy a főbűnös csak Barabás lehet. Ungvári nyíltan rablónak, gviklósnak, bombavetőnek és börtöntölt-

léknek nevezte Barabást, aki nem is védekezett a borzalmas gvanusítások ellen. Ávéd Endrét vallomására a bíróság megesketi.

Ezután Nagy György Imre és Biró Lajosné, Ungvári háziasszonya tesz vallomást, majd az orvosi szakvéleményeket olvassák fel Pál Dénes és Ambrus Lajos eimeállapotáról. Az orvosok nagyfokú idegességet állapítanak meg mindkét vadlótól, akik alkoholista családból származnak. Azonban Pál is, Ambrus is beszámítható és felelősségre vonható.

Ezzel a bíróság a bizonyítási eljárást befejeztetnek nyilvánítja és délután 3 órakor Lascu ügyvést Antonescu elnök arra szólítja, hogy mondja el vádbeszédét.

Gyászbeszéd az elsodort falu fölött

— A bűntülv Jelki motívumainak megértéséhez szükséges Gyergvóalfalu helyzetének ismerete. — mondotta vádbeszédében Lascu ügyész. — Ez a falu egyik napról a másikra a jőlétből nyomorba zuhant. Egvedüli anagyi bázisa a hatalmas kiterjedésű és nagy értéket jelentő közbirtokossági erdőség volt. Ekorül indult meg a harc. Ebben a harcban került össze régv ember: Ávéd János dr., Barabás János dr., Pál Dénes és Ambrus Lajos. Két ügyvéd, egy tönkrement fűszeres és egy csőd szőlén álló kocsmáros. Ahogy a gazdasági válság nőtt, úgy hatványozódott Barabás vagyonserzési vágya is. Ha addig csak sikamlós üzleteket hajtott végre, most már mindenre elszánta magát. A vagyonserzési vágy hajtotta a két ügyvéd felé azokat az embereket is, akik könnyű munkával jó életet

akartak biztosítani maguknak.

Az ügyész ezek után kitér azokra az időkre, amikor Barabás dr. volt a közbirtokossági elnök és azokra az atrocitásokra, amelyeket az ő biztatására követek el felbőlelt hívei. Majd a bombamerénylét előzményeit és hatását ismertette, ráter arra, hogy a nyomozás során a csendőrség és a rendőrség a legnagyobb felelősséggel kezelte az ügyet és szinte futni engedte a bűnösöket.

— Netoleanu gyergyószentmiklósi rendőrkapitány — mondotta az ügyész — Barabás autóján járkált, míg Jonescu csendőrszázados Barabásuál szállt meg.

A gyilkosságot egy bábaasszony fedezte fel. Egész közbiztonsági berendezésünk semmit sem ért, ha ez az asszony nincs.

Ez az asszony, akinek neve a nyomozó hatóságok eltagadni igyekeznek, figyelmeztette a csendőrmester feleségét arra, hogy a merénylet után látta Pál Dénest elszaladni Ávédék ablaka alól. Barabás tehát jól számított, amikor Ungvári András utján azt üzente Ambrus Lajosnak, hogy tagadjanak, mert nincs bizonyíték. Ha akkor a csendőrség és rendőrség lelkiismeretesebben jár el, Barabást is azonnal letartóztathatták volna.

Anghelescu csendőrkapitány később is letartóztathatta volna Barabást, de nem

tette meg. Hogy miért, ez még ma is nyitott kérdés.

Barabásnak azonban egészen augusztus 7-ig ideje volt arra, hogy védekezését előkészítse. Ungvárit azonban kifelejtette a számításból.

Megemlékezik Lascu ügyész arról is, hogy Barabás elvakultságában azt hitte, pénzzel mindent el lehet intézni. Felvonnattatta a hamistanuk légióját, de viszont maga alatt vágta el a fát, egymás után beadott memorandumai — amelyek sokszor ellentmondásba keveredtek a korábbiak adataival — és a tárgyalás alatt tanusított magatartásával. A hamistanuk vallomása is kétségtelenül bűnös-ségét igazolja.

A MEGMERGEZETT FALU UL A VADLOTTAK PADJÁN

— Ez nem egyszerű bűntülv és gyilkossági per, — folytatta az ügyész —, mert nem Pál és Ambrus ül a vádlottak padján, hanem Barabás személyében a mikrobaktól megmértelyezett falu. A Gyergvóalfalu főmíkrójába maga Barabás volt. A vagyonért mindenre kapható volt. Egyetlen számított ellenfelet is ezért tette el láb alól... Miért kellett minden egyes mozzanatra tanukat szereznie? Olvan tanukat, akikről bebizonyosodott, hogy hazudtak. Ha nem bűnös, miért volt szüksége erre? Miért kellett irtóhadjáratot indítani Ungvári ellen, hogy annak már maradása sem volt a faluban?

Az ügyész kedden délelőtt folytatja a vádbeszédét, amikor Barabás és a két merénylő ellen szóló bizonyítékok csoportosítására kerül a sor.

Nincs behasítva hajszálainak vége

Ez nagyon kellemetlen jelenség, mely arra mutat, hogy haja a sütővas alkalmazása folytán vagy fejmosásra alkalmatlan szerekkel való kezeléssel folytan kiszáradt, törékeny durva lett. Apolja a haját rendszeresen a Feketefeju Extra-shampooonnal és öblítse utána az ahhoz mellékelte „hajfénnyel”, akkor haja mindig rugalmas, szép és egészséges lesz. Maga is rögtön észre fogja ezt venni hajának csodás szép fényén. Ekkor minden aggodalom nélkül ondálthatja. A Feketefeju Extra, melyhez a „hajfénnyel” és hab-szemvédő mindig mellékelve van, három minőségben kapható: világos — sötét hajnak és „Extra-blond”. Képviselet: J. Bartmes, Braşov.

B. L. 3. OLDAL

erdők ura!
zácios dzsungelfilm, amilyen még
volt! — Johnny Weis Müller
szás világbajnoka a főszerepben

OKTÓBER 27.

Mire képes egy kályha?

— Őszi borongás —

Egy kályha képes arra, hogy belégyújtán, vasajtaja mellett vékony füstöt eregessen, égett papírszagot terjesszen és kispártató nagy füstcsobanással azt mondja, hogy: puh!

Képes arra, hogy annyi kormot gyűjtson magába, mint amennyi cseppkövet egy cseppkőbarlang és a koromstallagtit és a koromstallagtit egy nappal hamarabb szánja rá magát, hogy nyilvánosságot kér, mielőtt eszünkbe jutna, hogy a kéményseprőt el kellene hibáztatni.

Képes arra, hogy az első begyújtásnál mondott „puh!”-hal egyidejűleg minden rendelkezésre álló nyíláson kormot lövelljen ki, a kormot szép pernyékben megbegtesse a szobában, nehezebb elemeket helyezőn az abroszra, könnyedebb, pülbáju libegőnyeit a függöny élvezetére utalván.

Netán, hogy pajkosan visszafogja kormot és pernyetartalékát, még akkor is, amikor már gyanakszunk, hogy na, ezzel a kályhával lesz valami, ezt nem lehet annyiban hagyni, gyerünk csak, ezt meg kell nézni és amikor megnézzük, pont a mikor tájékozódó tekintetünk közeli belövellése céljából ábrázolatunkat csaknem betoljuk föltárt ajtaján: akkor okádja kormát a haramja, eriggyetek az utból, hadd vágathassak a fűrdőszobába.

Hallgatagon türi, hogy fával traktáljuk, azon hiszembem, hogy fafütesésnek alkotta feltalálóművésze, nem szól, hogy szemet belém, gyerekek, ne kukoricázzatok azzal a búkknek pett bodzafával, hasztalan, mert a csövem kihuzza a lángot.

Némán türi, hogy briekkel tömjük, mint gazdasszony a ludat, nyeli a golyókat, nyeli, nyeli, nem szól, hogy nem smakkol, hogy fával elegyes szemet ide, nem mondom, hogy attól nagyon tűzbe jönnék, mert oldalt két repedésem van, amitől illegitim cug kavitykál bennem, de hát mit tudjátok azt ti, no jó, üldögéletek csak kérem, miattam tömködhetek belém ezeket a brieketeket, ezeket a madzagjuktól megfosztott szénjőjőkat.

Képes hallgatagon senyvesztetni a tizszer egymásután begyújtott, kezdeti fahalmazatot, mi a ménkü, hogy még a száraz gyújtófa se ég ebben a bestiában, nem mondaná a világért se, hogy a csömbem van az a bluz begyömöszölten elrejtve, amit Trézsi még júliusban elnassolt, de hallóan, hogy haj lesz ebből, fiam, idegyugta, üsse kő a bluzt, fő, hogy neki nem mondják: piha, illesmüti!

Képes ez a kályha lent oly forró lenni, mint a tűz és fufangos csőrendszerével, fönt, oly hideg lenni, mint egy cugban álló jégdarab.

Képes elől oly tüzes lenni, hogy meg-sütné az ökröt, ha akadna oly ökr, aki hozzányulna, ugyanakkor hátul oly hideg, hogy vacognak a hátsó fogai.

Képes az a kályha annyi tüzelőt fogyasztani, hogy a számla láttára a család fő egyhuzamban husz percig csuklik.

Képes az a kályha, na, épp elég... stb. És mire nem képes?

Barátságosan bemelegíteni a szobát. (u)

Casanova hamvait Csehországból Velencébe szállítják

Budapest, október 25.

Casanova Giacomonak, a híres nőhódító lovagnak, akinek kalandjairól megszámlálhatatlan könyv szól és akinek híres kalandjait szinte az egész világ ismerik, most elszállítják a hamvait Csehországból Velencébe. Valier velencei gróf minden szükséges intézkedést megtett már, sőt bizottságot alakított egy Casanova muzeum felállítására. Hogy ebben a muzeumban miket őriznek majd, azt nem lehet tudni.

Tűz ütött ki a piperai repülőtéren

Bukarest, október 25.

Tegnap délelőtt tűz ütött ki a piperai repülőtéren. Valószínűleg rövidzárlat következtében egyik hangár, amelyben a bombavető repülőgépek muniója volt felhalmozva, ki-gyulladt. A hangárt azonban sikerült gyorsan kiüríteni, úgy, hogy robbanás nem állott be. csak a hangár fala, egy bombavető repülő-gép részei és kisebb értékű hadianyagok égtek el.

Jutányos áron

eladó 1 drb. 8 élű (Wighekutter) Schwölschneider 1 drb. Wolf 130 m/m. átmérőjű, alig használtak. Petry Zsolt, Targu-Mures.

B. L. 4. OLDAL

A külföldön esik, a pamut ára nálunk emelkedik

Bukarest, október 25.

Az elmúlt héten a nemzetközi piacon a pamutárak estek, a romániai piacon azonban emelkedtek. A külföldi áresést főleg annak tulajdonítják, hogy Észak-amerikában 115 ezer bálával nagyobb gvapótermést vártak, mint tavaly. Az amerikai termelők mégis remélik, hogy az árakban rövidesen újabb emelkedés mutatkozik, mert Európában kifogó-ban vannak a készletek. Reménykednek

azonfelül a kedvezőtlen időjárásban, a mely lecsökkentheti a vártnál nagyobb termést. Az amerikai termelők nem is sietnek az eladással.

Romániában azonban speciális okok iát szanak közre, amelyek — noha az üzlet még alig indult meg — emelik az árakat. Természetesen a devizakorlátozásokról van szó. Mint más cikkekben is, a készletek kifogóban vannak, a külföld nem ad friss árut a jelenlegi devizrezsim miatt.

A japán vélda ragadós!

Szerbia fegyverrel akar rendet teremteni

A horvátok szabadságharcra készülnek

Szofia, október 25.

A dalmáciai és horvát felkeléssel kapcsolatban a nagyszórb sajtó igyekezett a felelősséget a szomszéd országok nyakába varrni. Belgrádi hivatalos nyilatkozat nyíltan Olaszországot, Bulgáriát és Magyarországot vádolta meg, mint akik a lázadást előkészítették és pénzzel és fegyverrel támogatták. A hangulat mármár arra enged következtetni, hogy

Jugoszlávia külső háborúval akarja levezetni az országban uralkodó gazdasági válságot és politikai feszültséget.

Belgrádban a kormány sajtója hangoztatja, hogyha Bulgária tehetetlen a macedón szervezetekkel szemben, amelyek a bulgár-jugoszláv határon a forrongásokat szítják, akkor

Jugoszláviának joga van önmagán segíteni, sőt éppen Bulgária érdekében is kötelessége elfojtani a macedón komitások felforgató tevékenységét.

Szofiaiban kétségtelennek tartják, hogy Szerbia önvédelem címén be akar hatolni Bulgária területére.

A jugoszláv kormánynak ezt a szándékát Marinkovics miniszterelnök már Genfben is hangoztatta.

rámutatva arra, hogy a szerb csapatok működési területét ki kell terjeszteniük Macedónia Bulgáriához tartozó részére is, mert a szerbellenes akciók onnan indulnak ki. Marinkovics ebben a tekintetben Janánnak Kina ellen tanúsított ma-

Julius óta tart a horvátok szabadságharca

Fiume, október 25.

A Pesti Hírlap tudósítja rendkívül érdekes tudósításban számol be a horvát forradalomról.

Horvátországban kétféle ellentállás nyilvánul meg a szerb uralommal szemben. Az egyik a politikai ellentállás, a másik a fegyveres. A politikai ellentállás nem mostani keletű. A fegyveres ellentállás azonban új megnyilvánulása az elnyomott horvát népnek. Azt az egyet nem lehet megállapítani, hogy mikor kezdődött meg a horvát nép felfegyverkezése, de az bizonyos, hogy az összetűzések és guerilla-harcok már júliusban kezdődtek.

A szerb hatóságok ekkor döbbsentek rá arra, hogy a horvát ustasa mozzalom embereit titokban igen jól felfegyverezték a rendes löfegyvereken kívül automata-

karabélyokkal is rendelkeztek, amelyeket gépfegyver gyanánt használhattak. S kéziránátjaik is bőven voltak. Az ustasa mozzalom harcosai három típusú kéziránátot használtak.

A szörvénys csetepaték után szeptember 22-én volt az első komolyabb ütközet a horvát szabadsághősök és a szerb karhatalom emberei között s ekkor esett el az ustasák első embere. Október 4-én is véres harcok voltak.

Jellemző, hogy a szerb csendőrség katonaság nehezen boldogul a felkelőkkel, mert a lakosság azokat mindenben támogatja és ha veszély közeledik, saját élete kockáztatásával is elrejtik. Az ustasák egyenruhában járnak. Halált megvető bátorsággal harcolnak a szerbek ellen. Számuk ismeretlen s ez a körülmény rendkívül nagy nyugtalanságot okoz a belgrádi kormánynak.

A Pesti Hírlap érdekes tudósítása is megállapítja, hogy a horvátok fegyveres felkelésének tulajdonképpen irányítója Pavelics Anton dr. A szerbek természetesen irtózatossággal kezelték az ustasa-mozgalmat elfojtani s minthogy mindenki gyanus, aki horvát, a nép vezetőit egymásután tartóztatták le és zárák börtönbe. Így tartóztatták le a napokban Rakovina György volt horvát képviselőt, aki annak idején a magyar képviselőháznak is tagja volt.

Leszakadt a mennyezet — odapusztult a násznép

Kairó, október 25.

A felsőegyiptomi Girga közelében mohamedán esküvőt tartottak. A szertartások után, mint a mohamedánoknál szokás, a nők az emleti helyiségben mulattak, míg a férfiak a földszinten helyezkedtek el. Egy pillanatban a felső helyiség padlózata leszakadt a mulatozó nőkkel, akik a férfiak közé zuhantak. A szerencsétlenség következtében 16-an halálos sérüléseket szenvedtek, köztük a menyasszony is, aki rövid percek alatt meghalt. Hogy a padlószakadást mi okozta, arról egyelőre nem szól a jelentés.

Antinevralgic

DR. NANU MUSCEL

az egyedüli gyógyszer influenza, migrén, idegzsák stb ellen. Csakis eredeti csomagolásban árusítják. Minden dobozban az orvos jelzésével ellátott 2 kapszula (osztályban) van.

Kapható: gyógyszerárakban és drogériákban. SzF 17171

Meggyilkolták a falu szépét

Brassó, október 25.

Szükszavu jelentés érkezett ma a zernesti csendőrségről a brassói ügyészségre. Szombaton este volt Zernest községben a magvar bál.

A falu egész lakossága odacsődült és iavában folyt a tánc és mulatás, amikor valaki elkiabálta magát: megölték Kuhn Annát!

Kuhn Anna csikmegvei Szentmiklós községből való leány Kopola István zernesti gazdánál szolgált. A szép és fiatal leánynak sokan csapták a szelet. Ezek között volt Sorban József 21 éves legény a Lomási favállalat egyik alkalmazottja. Sorban egy izben erőszakot akart elkövetni a leánynon, s attól kezdve Kuhn Anna szoba sem állott vele. Szombaton éjszaka aztán a bál-helviség háta mögött több késszurással a testén holtan találták a fiatal leányt.

A nvomozás megindult és a csendőrség a gylkossággal Sorban Józsefet gvanusítja.

— Fej-, váll- és ágyékrheumánál, idegfájaknál, szagztatásnál és zsabánál a természetes „Ferenc József” keserűvíz rendkívül hasznos háziszser, mely kora reggel egy pohárral bevéve, az emésztőcsatornát jól kitisztítja. Egvetemi klinikákon szerzett tapasztalatok tanusítják, hogy a valódi Ferenc József víz gyors és biztos hatású, kitűnő gyomor- és bél-tisztító szer. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

73 árpa égett el egy ismaili vagon malomban

Ismail október 25.

Tegnap hajnalban négy órakor borzalmas tüzvész ütött ki a Burt Mihály és Joan Chirilov lakosok tulajdonát képező malomban. A tűz a gépteremben kezdődött és hamarosan lángban állt az egész berendezés. Hetvenhárom vagon árpa elégett. A tüzoltók csak nagy nehézséggel tudták lokalizálni a tüzet. A károk több millióra rúgnak.

Emelkedik az új bor ára

Bukarest, október 25.

A minisztérium szőlőművelési osztálynak jelentése szerint az újbor-árak némi emelkedést mutatnak. Legerősebb az emelkedés Besszarábiában, Odobesti és Valca Calugareasca bortermelő vidékén.

EZEN HELY

a Bristol Szálloda Budapest részére van fenntartva.

Figyeljük az itt megjelenő további hirdetéseket!

OKTÓBER 27.

A megjutalmazott „Domnul Inginer“

Brassó, október 25.

Mărgineanu urról, Brassó-vármegye leplezett álmérnökéről a napokban úgy emlekezünk meg, mint egy zseniális szélhámosról, akinek sikerült minden végzettség nélkül az, ami annyi soknak nem sikerült azok közül, akik kellő, illetve ugylátszik nem kellő végzettséggel rendelkeznek.

Felszedte havonta a 11 ezer lejt. Fle-gánsan öltözködött. A vendéglőben gerinchajlítva sietett elébe a pincér. Munkások könyörögtek a „mérnök urnak“ és sáros falvak lakosai esedeztek kövezett utért. S a mérnök ur vállalta „szegény“ ezeket az állással és társadalmi pozícióval járó nehézségeket. Akták jöttek-mentek a keze alatt, kaligrafikus betűkkel kanyarítottak alájuk a mérnöki titulust, holott — holott Mărgineanu vármegyei mérnök, mint kiderült, nem is volt mérnök, csak — valami egyéb.

De utólag azt is leszögezhetjük: zseniális fickó sem volt. Mert állását nem annyira zsenialitásának és inereszségének köszönheti.

Mindössze egy szimpla tényezőnek, ami azonban az utóbi időben mind többet és többet számít: a politikai pártállásnak.

Mărgineanu, annak idején lelkes tagja volt a Chemarista szervezetnek. Aldoza-tokat és szolgálatokat tett a politikai egyesületnek s így aztán joggal követelhetett magának halált és elismerést.

Amikor a nemzeti-parasztpárti kormány előlöt néhány évvel uralomra jutott, Mărgineanu ur éppen állás nélkül volt. Brassóban pedig a vármegyei mérnöki állás betöltetlenül állott és pályázatot hirdettek rá. Sokan jelentkeztek. Diplomával zsebükben, gyakorlatlalt, tudással, azonban sikertelenül. Mărgineanunak sem diploma, sem igazoló irat, sem gyakorlat vagy tudás nem volt birtokában. Volt azonban egy igen sokat érő politikai pártállása és aktív politikai múltja, jelentkezett tehát ő is a pályázók között. Személyesen is felkereste Suciu Aron dr. akkori vármegyei prefektust és kérte jóindulatát. A bizonyítványait véletlenül éppen otthon felejtette vagy elvesztette, de ígérte, hogy idővel felmutatja azokat.

Dr. Suciu Aron az intermárbizottságnak jóindulatába ajánlotta a fiatalembert, sőt kijelentette és igazolta, hogy látta Mărgineanu diplomáját, tehát nyugodtan megszavazhatják részére az állást.

Amint azt meg is szavazták. Hónapon keresztül 11 ezer lejt fizetést kapott és „végezte lelkiismeretesen“ a mérnöki teendőket. Időközben azonban egyszer sem jutott eszébe felmutatni a diplomát. Azonban suttogni kezdtek, hogy nincs is és nem volt soha diplomája, sem egyéb végzettsége. Ugyisintén gyanus volt az a körülmény is, hogy a minisztériumól sehogysan akart megjönni Mărgineanu ki-nevezésének jóváhagyása. Márpedig, ha egy Mărgineanút sem neveznek ki, akkor valami nincsen rendben.

Az egyik tanácsag, aki már biztos adatok birtokában volt, letiltatta a mérnök ur fizetését és felutazott Bukarestbe, hogy ott egy a műegyetem elektrotechnikai szakosztályán, ahol állítólag a fiatalember végzett, utána nézzen a dolognak.

Az egyetemen semmit sem tudtak egy ilyen nevű fiatalemberről. Őda soha be nem iratkozott és diplomát onnan nem kapott. A minisztériumba szintén tudtak erről és azért nem aprobálták kinevezését.

A tanácsag hazajött Brassóba és közölte Mărgineanuval a hallottakat, majd kérte, hogy azonnal adja be lemondását, addig míg botrány nem lesz a dologból. Így történt hát, hogy a mérnök ur „önként“ adta be lemondását. Az intermárbizottság azonban elhatározta, hogy eljárás indított ellene s egyben megérdeklődött. Dr. Suciu-tól, hogy hol látta azt a bizonyos diplomát.

Dr. Suciu Aron ekkor kijelentette, hogy az illető ur óriási személyi és politikai szolgálatokat tett a nemzeti-parasztpártnak, tehát megérdemelte a protekciót.

Ez azonban nem elégítette ki a tanács-tagokat, megtették Mărgineanu ellen a feljelentést. A „mérnök ur“ azonban idejében megszökött.

Amire ezek a sorok napvilágot látnak, a „Domnul Inginer“ már egy pár napja a vizsgálati fogolyként a brassói ügyész-ség fogházában.

Mielőtt a vádiratot elkészítenék ellene: mondjuk el még egyszer: nem volt sem szélhámos zseni, sem elvetemült gazfickó! Egyik sem volt.

Csak hangos, tülekedő, koncés kortes egy olyan politikai párt kereteiben, amely éppen hatalomra került az ellenzéki-ség rendkívül hatásos szerepet adó, de cseppet sem rentábilis hadállásaiból.

Dr. Mărgineanu jól harcolt a pártért. A kormányért. És a hazáért. S a nagy harc után jelentkezett. Kérte a hagyományos jutalmat.

Megkapta.

(d. k.)

A szerelmes cseléd lány pénzt lopott gazdájától, hogy bájitalt vehessen a cigányasszonyoktól

A kis cselédet és a kuruzsló asszonyokat letartóztatták

Gyulafehérvár, október 25.

Leibl Károly sebési kereskedő feljelentést tett a rendőrségen, hogy szolgálója, Reicher Katalin, 20 ezer lejt lopott tőle. A cselédet letartóztatták és beismerte a lopást. Tizenötezer lejt még megtaláltak nála. A kihallgatásnál kiderült, hogy a szerencsétlen leányt a babona kényszerítette bűnre. A kis cseléd nemrég találkozott két cigányasszonnyal, Bogdán Máriával és Ravca Cioceával, akik bebeszélték neki, hogy bizonyos bűbájos orvosságokkal el tudják érni, hogy az szeressen bele, akit csak akar. Reicher Katalin hitt nekik és megállapodtak, hogy elkészítik a varázsszereket — csekély 2500 lej honorárium fejében. A vajákos

asszonyok hajszálakat kértek tőle a fejéből, szemöldökéből, hogy az eredmény biztosítva legyen.

Két hét múlva a cigányasszonyok kijelentették, hogy újabb orvosságokra, illetve újabb pénzre van szükség s akkor az eredmény el nem maradhat. Ha pedig most abbahagyja a „kurát“, akkor ő és egész családja borzalmas kínok közt pusztul el. A cseléd hazament és részletekben összelopkodta a 20 ezer lejt, hogy magát és családját megmentse a haláltól és megalapítsa boldogságát. Az utolsó részletlopásnál azonban gazdája észrevette a hiányt és megette a feljelentést. A rendőrségnek sikerült a cigányasszonyokat is megtalálni és elfogni.

Letartóztattak egy gyergyószentmihályi zaharincsempészt

Gyári munkásoknak adta el a zaharint

Toplica, október 25.

Bizalmas feljelentés folytán régóta folyó zaharincsempészt leplezett le a helybeli csendőrség. A zaharinszállítást Alter József gyergyószentmihályi lakos végezte, míg Mayer Mária eladogatta a gyári munkásoknak. Az asszonyt elfogták, de csak 200 gramm zaharint találtak nála. Alter idejében megszélte a dolgot és vonaton Szászrégen felé szö-

kött. Az ottani rendőrség azonban megkapta az értesítést és a pályudvaron már várta a csempészt. Nála is csak 200 gramm zaharint találtak, azonfelül 200 darab kovakövet.

Az aránylag kisméretű zaharinkereskedés talán a Máramarossziget—csernovci óriási aranyu csempészéssel áll összefüggésben. A két falusi esetleg ezekből a mennyiségekből kapott valamit „detail-eladásra“.

Kedvezményt ígér a pénzügyminiszter azoknak, akik hátrálékos adótarozásaikat kifizetik

Bukarest, október 25.

A sürgős pénzügyi intézkedésekről megszavazott törvény alapján a pénzügyminisztérium körrendeletet küldött az összes pénzügyigazgatóságokhoz arról, hogy a hátrálékos adók befizetése esetén az illetők milyen kedvezményben részesülnek. Eszerint, aki 1925—26—27-beli adóhátrálékát ez év végéig kiegyenlíti, annak 25 százalékos engedmény a tartozásból. Az 1928-as hátrálékok kifizetéséért 20 százalékos engedmény jár, az 1929. évből 15 százalékos, az 1930. évből fennma-

radt adósságoknál 10 százalékos és végül az 1931-ből fennmaradt tartozásoknál 5 százalékos.

A pénzügyminisztérium, úgy látszik, azt reméli, hogy az engedmény csábító hatást gyakorol az adózókra és sietnek befizetni évek óta elmaradt adóikat.

Az 1932. évi adók befizetéséért nem jár ugyan kedvezmény, de azok, akik november 15-ig kiegyenlítik az idei háromnegyed évre eső részt, mentesülnek a késedelmi kamatok alól.

Mit szólna ehhez Pestalozzi?

A kisenevi tanító két éven keresztül kommunista tanokra tanította növendékeit

A gyermekek kijelentették, hogy „nem tesznek vallomást a burzsuázia emberei előtt“ — A sziguranca letartóztatta a kommunista tanítót

Kisenev, október 25

Páratlan érdekességű ügyet tárgyalt tegnap a kisenevi törvényszék.

Néhány hónappal ezelőtt történt, hogy egyes szülők észrevették, amint gyermekeik állandóan összebuva tárgyálnak, ha egy felnőtt közeledik, szét-ugranak és félbeszakítják beszélgetéseiket.

A szülők ekkor felvilágosításért a gyermekek tanítójához, egy bizonyos Zuckermannhoz fordultak. Ez megnyugtatta őket azzal, hogy ő tanította a gyermekeket arra, hogy együtt tanuljanak, rendben tárgyalják meg a dolgokat és ne engedjék befolyásolni magukat a felnőttektől.

Hogy-hogy nem az ügy a sziguranca fülébe is eljutott és rövid nyomozás után kiderült, hogy Zuckermann már két teljes éve kommunista tanokra oktatja a tanulókat.

Kihallgatták a gverekeket, akik ahe-lyett, hogy rendesen válaszoltak volna, kommunista teóriákat hangoztattak. Először kijelentették, hogy

nem tesznek vallomást a burzsua hatóság embereinek, akiknek egyéb igyekezetük nincsen, mihogy a munkások és proletárok vérét kiszívják.

Mikor megkérdezték, hogy ki tanította őket arra, hogy így beszéljenek, a fiatal gverekek ezt válaszolták: — Az, aki szeret bennünket, de akit ellenségeink üldöznek!

A sziguranca a vallomás alapján le-

tartóztatta Zuckermann, akinél házkutatás alkalmával egy egész kommunista könyvtárát találtak. Egy része a könyveknek szovjet kurir által érkezett Berlinből, a többi Prágából jött. Megállapították, hogy Zuckermann 1929 óta szoros összeköttetést tart fent a szovje központokkal.

A tárgyalás tegnap kezdődött meg. — Azok a tanuk, akik a fenti vallomásokot tették, most minden felvilágosítást megtagadtak. Három ügyvéd védte Zuckermann. Védőbeszédükben azt fejtették, hogy a kommunizmus és marxizmus nem egy, már pedig Zuckermann mindössze Marx gazdasági tanait ismertette meg a tanulókkal.

A perben nem hoztak ítéletet, mert míg Svamberg bíró Zuckermann felmentése mellett volt, Botezatu bíró súlyos büntetéssel akarta sújtani. Így az ítéletet október 28-án hármastanács hozza meg.

Forum Mozdó Brassó

Bemutatja ALBERT BASSERMANN legnagyobb drámai alkotását a

„KADETTEK“-et

Katonai tragédia a lichterfeldi vörös fal alatt A német filmgyártás legnagyobb katonafilme.

LEGBIZTOSABBAN
LEGYŐZI A
**NEURALGINE
JURIST**

Hamis százalékesekre
bukkant a rendőrség
Szinajában

Szinaja, október 25

A rendőrség tegnap nagy hamispénz razzíát tartott a piacon és üzletekben és felfedezte, hogy mint számtalan városban, úgy Szinajában is hamis pénzek forognak közösen. Egyelőre csak három darab „illetéktelen“ forrásból származó „ezüst“ százalékest találtak, amelyek falusiak hoztak be a piacra. A hamis pénzek angya nagvobbrést ólom és sulvuk nagvobb, mint a valódi pénzeké, úgy hogy a hamisítást aránylag könnyű volt felfedezni. A három falusit letartóztatták de tagadták, hogy ők gyártották volna a rossz pénzt. A nyomozás lázasan folyik.

Agyonvert a rendőrség
egy embert

Roman, október 25

Ujabb rendőrbatalitás híre érkezik Roman megye egyik községéből. A román ügyészségben ma megjelent a Haracesti falubeli Gheldere Grigore felesége és előadta, hogy férjét Pascaniban a rendőrségen a szó szoros értelmében agyonverték. Ghelderét lopással gyanúsították s miután nem akart vallani, úgy megverték, hogy 24 óra alatt behalt sérüléseibe. Egy pascani orvos, akitől az asszony látélet felvételét kérte, visszatartotta a kérését.

22 építettek 1el
percen belül egy hidat

Róma, október 26.

A Turino és Milánó között levő vasúti vonalon, az Agognino folyón keresztül új hidat építettek. A hidat, amely 170 tonna nehéz 22 perc alatt állították fel, azaz két vonat közlekedése között. Fzzel új rekordot állítottak fel az építészetben.

Légijárat Moszkva és
Vladivosztok közt

Berlin, október 25.

Moszkvai hírek szerint ez év novemberének elején átadják a forgalomnak a Moszkva és Vladivosztok közötti légivonalat. Az utazás, amely vonaton 14 napig tart, repülőgépen három és fél napos lesz. A légivonalnak mellékvonalai is lesznek. A jövő év elején ezt a vonalat meghosszabbítják Minszkig és onnan Varsóig, úgy, hogy a távolkelet és Nyugat-európa közvetlen és gyors összeköttetésbe kerülnek egymással.

Róm. kath.: Szabina. — Protestáns: Szabina. — Görög: Nesztor vt. — Izraelita: 5693. Tisri 27. — Napkelte: 6.36. — Napnyugtá: 16.51.

Időjárásjelentés. A budapesti Meteorológiai Intézet jelentése szerint változékony idő várható, megelenkül szelekkel és esővel. A hőmérséklet főleg északnyugaton csökken.

Papirkosár

A nő, akiért meghalunk

1.

Szép őszi reggel. Az ég beinteget az ablakon. Aranyos fényfoltok a függönyön és a mennyezeten.

Ez az átkozott bakancs! Nincs az Istennek az a pasztája, amivel fényesre lehetne subickolni. És ez a munda! Angéla bestoppolhatta volna könyökén azt a szakadást...

Hol az a derékszíj?

Ez a csakó ragad a kosztól.

Még egy kórtyó cukka. Harapás kenyér. Keze a kilincsen. Szeme az ágyon, ahol fiatal asszony álmos és közömbös gomolyagként fekszik. A semmibe néz. Nem látja a lyukas munda, a kétesfényű bakancsot, a koszos csakót. A semmibe néz. Mindegy. Menni kell. Vár a szolgálat. Az agy telve kópálygó gondolatokkal, a sziv gomolygó érzésekkel.

Angéla a semmibe néz. A szolgálat vár. Az iroda messze.

A kilincset le kell már nyomni és menni.

Jaj, de nehéz nekimenni ennek a barackszinű virradásnak. Eh, a kapitány ur megint rámnéz azzal a pasvilla szemével. Az nem néz a semmibe! Hát nézzen és üvöltönn, ha neki tetszik. Három aranypánttal a vállon, akárki üvöltöhet.

Szép barackszinű virradás. Egy perc alatt már szint váltott. Angéla szól, álmosan, dűrcsán:

— Azt a kirakatot nézd meg még egyszer. Hátha már kitétek az új öszi kabátokat... Tudod, hogy keletre már...

A zsebemben nincsen egy filtying. A szárazos üvöltöni fog.

Mindegy.

Angéla a felesége.

2.

A szárazos nem üvöltött. Az is csak ember. Két hónapja az sem kapott fizetést. Három aranypánt a vállán. De azért ember. Kezében a vastag boríték.

— Ezzel az irással elmegy. A pénzt átadod. Delután visszajössz.

A borítékban nagy summa pénz. Tíz kabát ára. Festékre kell és vegyszerekre a laboratóriumnak. Tíz kabát ára. S Angéla csak egy kabátja van szüksége.

Ha holnapra, holnaputánra nem lesz meg az új kabát, Angéla szeme hideg és könyörtelen, mint egy üveglencse. Mint egy nagytű. Amelynek gyújtópontjában ott terül ki a szerelem és a szegénység. A kéz és a düh.

Sötét kapualj. Előtte szemetes lúdák. A kapu mögött vastag, fekete árnyék. Zsebében vastag boríték. Vajon mennyi, mennyi van benne? Az utcán senki sem jár. Egy perc. És már mehet is tovább. Akár egész délelőtt is lóghat.

Szédülve lóg tovább a fényes, jókedvű reggelen. A pénz festékre kell és vegyszerekre.

Angéla fekszik az ágyon és néz a semmibe.

Hát keljen fel és ugráljon örömben. Lesz kabát, cipő, harisnya, kalap, minden!...

3.

Angéla, felkel. Nem táncol az örömtől. Nem kérde, honnan van a pénz. Pénznek nincs szaga, miltja, csak jelenje.

A kabátban este kimennek a Piccadilly elé. Nem jó. A szárazos is szokott arra járni. A vállán három aranypánt. És minden tíz lépésre rendőr. Hát legfeljebb nem a Piccadilly felé sétálnak.

4.

Delután azt mondta a nőnek:

— El kell utaznunk. Kiküldetésben...

Angéla nem kérde merre, hová. Neki minden mindegy. Megvan az új kabát, gallérján vastag, puha, meleg prémmel. Mégis a semmibe néz. És az ő könyöke még mindig rojtos. A bakancsa is a régi.

— EDDIG NEMETORSZAGBAN HUSZONHÁROM LISTAT TETTEK LE. Berlinből jelentik: A november 6-iki választásra eddig 23 pártlistát tettek le. Az eddiginél is elkésredettebb küzdelemre van kilátás.

— **Reformáció ünnepe.** A brassói református egyházban október 30-án és 31-én ünnepi évfordulót tartanak. Vasárnap délelőtt 10 órakor tartandó ünnepi templomi istentisztelet végeztével lesz a Brassói Református Férfitársaság alakuló közgyűlése a nagytanácssteremben. Delután 3 órakor a Derestvei-ut 37. sz. slatti iskolában az ott tanuló elemi iskolai növendékek ünnepélye. Delután 6 órakor a nagytemplomban a Nőszövetség ünnepi vallásos-estéje lesz. Hétfőn a reformáció évfordulója napján reggel fél 9 órakor az állami és összes elemi iskolákban járó református vallású tanulók, 10 órakor az összes középiskolás református tanulók és a felnőttek, delután 6 órakor a Leányszövetség, Ifjúsági Egyesületek, Kereskedő- és Iparos-tanuló ifjúság templomi istentisztelete és ünnepélye lesz. Este 8 órakor a Nőszövetség Társasvacsorát rendez a Gambinus nagytérben. Mindenik alkalom nyilvános, mindenkit meghívunk és szeretettel várunk az egyház és mindenik intézménye.

— **RATALÁLTAK SYBILLA BARLANGJÁRA.** Rómából jelentik: Amedeo O. Majuri professzor, a nápolyi múzeum igazgatója, újabb ásatások során megtalálta Sybillának, a híres Delphi jósnőnek barlangját. A barlang teljesen egyezik Virgilius leírásával. Hatalmas terem, három vakablakkal, volt a fogadó, ahová csak azután léphetek be a hívek, miután a barlang felett lévő Phoebus Apollo templomában ájtatoskodtak. A jósnő barlangjában három óriási fürdőbázis és egy egészen kezdetleges vízvezeték találtak. Ez a szent fürdéshez kellett. Itt jósolta meg Sybilla Enciának Róma megalakítását.

— **A „beretvapenge-herceg” hagyatéka ötvenhét font.** A beretvapengének is befellegzett, miután az emberek inkább szakállt növesztettek, de sem borbélynál nem beretválkoznak, sem odahaza nem beretváliák magukat. Bizonyosága ennek, hogy Paul Kühnrich, a német származású angol „bertvapenge-herceg” egész hagyatékát mindössze ötvenhét fontra becsülte a sheffieldi törvényszék. Így jelentik ezt Londonból. Kühnrich többszörös milliósos volt valaha a egyik vezetőalakja a sheffieldi acéliparnak, akinek királyi pompával berendezett kastélyát és híres képgyűjteményét külföldi műbarátok is megcsodálták. Paul Kühnrich teljesen tönkrement a világ gazdasági válság következtében, s elkeseredésében nemrég agyonlőtte magát.

— **A CSÁKOVAI DON JUAN.** Temesvárról jelentik: Temesvárnak ismert alakja Muth Lajos 40 éves csákovai szabómester, aki valóságos kékszakál. Eddig már háromszor nősült, ez azonban nem akadályozta meg abban, hogy Nasch autóján, amely az 1848. Tms. rendszámot viseli és amely gazdái kalandjai révén már valóságos hírhedségre tett

szert, be ne járjon rendszeresen Temesvárra és itt újabb kalandokba ne bocsátkozzon. Muth fiatal lányokat utaztat, akik előtt gépészmérnököknek adja ki magát és akiktől aztán szerelmet zsarol. Egyik ilyen áldozata egy temesvári 17 éves urilány, akit szintén így „megautóztatott” és akinek házassági ígéretet is tett, most feljelentette a rendőrségen, amely Muth ellen, aki Müller mérnök néven szokott szerepelni, megindította az eljárást.

— **Hárommillió dollár hamispénzgyár Brooklynban.** Newyorkból jelentik: Az Egyesült Államok valamennyi rendőri hatósága már nvoe hónap óta nyomozó egy titokzatos pénzhamisító-banda után, mert rengeteg hamis tizdolláros került forgalomba. Pénteken azután sikerült a banda vezéreit Brooklynban letartóztatni. Megállapították, hogy a pénzhamisítók hárommillió dollár értékű hamis tizdollárokat hoztak forgalomba. A pénzhamisító-banda az állami bankjegynyomda egyik volt vésnökét alkalmazta és olyan tökéletes hamisítványokat állított elő, a melyeket a laikus meg sem tud különböztetni a valódi bankjegyektől. Mintán a banda a külföldön is nagykiterjedésű hamispénzfelvezető szervezetet tartott fenn, az amerikai hatóságok értesítették valamennyi külföldi állam rendőrhátóságát és közölték a hamis bankjegyek számsorozatait és azokat az adatokat, a melyekről a hamisítványok felismerhetők.

— **AZ AMERIKAI ÖNGYILKOSSÁGI JÁRVÁNY OKA: ÉRETTLENSÉG!** Newyorkból jelentik: Az Egyesült Államokban egy évben átlag huszezen lesznek öngyilkosok. E magas számot újabban a gazdasági válság terhére szokás írni. Ezzel szemben dr. Louis I. Dublin, egy kiváló statisztikus kimutatta, hogy a válság szerepe csak igen csekély az öngyilkossági tömegőrületben. Ezt bizonyítja az a körülmény, hogy 1927-ben és 1928-ban, amikor az amerikai jólét — a sokat emlegetett prosperity — még tetőfokán volt, az öngyilkosságok száma erősen emelkedett. Igaz ugyan, hogy 1929-ről 1930-ra is emelkedést mutatott az öngyilkossági statisztika, csak hogy ez jóformán megállt 1931-re menőleg, holott ez az esztendő gazdasági szempontból minden előzőnél borzalmasabb volt. Dr. Dublin szerint tehát nem a gazdasági viszonyok, hanem az egészséges lelki berendezés hiányában kell a bajt keresni. Ki nem egyensúlyozott, éretlen lelkű emberek lesznek áldozatai olyan apró megpróbáltatásoknak, amelyek az egészséges, erős lelkek minden megrázkódtatás nélkül mennek át. Az ilyen öngyilkosok éretlen emberek benyomását kelтик. A társadalomnak arra kell törekednie, hogy megeddze az ilyen emberek lelkét és akkor a tömeges öngyilkosságok el fognak maradni.

— **ISMÉT AGYONLÖTTEK EGY HITLERISTÁT.** Bohunból jelentik: A birodalmi lobogó-szövetség tagjai vasárnap megütözték az itteni hitleristákkal, akik közül a tizenkilencéves Helmuth Braunt agyonlőtték. Sulyosan megsebesült a lobogó-szövetség egyik tagja is, Pfaff Ágoston.

— Nyomorult!...

Aztán veszi a kalapját, az ujat, a divatosat és elmegy.

Lenn cseng a portás telefonja. A folyosón idegen lépések. Az idegen nő áll a folyosón és mindenkire rámosolyog.

Az ég borultan néz be az ablakon.

Idegen város, idegen hotel, idegen ég, idegen ablak, idegen tájék színfoltjai.

A zsebben töltött revolver.

Angéla egy hadnaggal ér a hotel elé. Arca csupa mosoly.

De mire benyit, csak a festék színesedik az arcán. A szeme hideg és unott.

— Találkoztam a hadnagy ural. Régi ismerősöm. Elmondtam, micsoda hülyeséget csináltál. Jobb lesz, ha önként jelentkezel. Ha délig nem jelentkezel, jön a patrull.

A szeme megüvegesedik. A füle befagy. Nem hall. Nem lát. Nem érez. A zsebében a töltött revolver áttűzesedik.

6.

Idegen város. Idegen hotel. Angéla már ébren van. Néz a semmibe. A portás telefonja csilingel. A folyosón idegen lépések.

Angéla a semmibe néz. A fogason új kabát, új ruha, új kalap. A széken selyemharisnya. Az ágy előtt új cipő.

Az agyban új ür és a szivben új, friss sajtások.

És déiben jön a patrull.

Aztán vége mindennek.

Angéla találkozik a hadnaggal és őt

Brassóban már mindenki

B.Z.

könyvvel vásárol,

mert a „B.Z.” eddig még nem létezett clonyöket nyujt.

Ha vásárolni megy vigye magával

B.Z.

könyvét és minden vásárlása után pénzéből jelentős összeg visszatérül.

Ha még nincs

B.Z.

könyve, kérjen!

Díjtanul kiadja Önnek a „B.Z.” központiroda, Brassó Str. Mihail Weiss 35. Tel. 514.

Gyűjtse a

B.Z.

bélyegét, készpénzt kap érte!

— **CSIZMADIA ÉS KISDIÁK.** — MINT KOMMUNISTA. Jasiból jelentik: Az ügyészség tegnap hallgatta ki Bercu Leib Leibovici 59 éves csizmadiát és Herscu Feldmann 11 éves diákot. Az öregot és a kisdiaát azzal vádolják, hogy kommunista röpiratokat találtak és azokat elolvasták. Azonfelül a kiskoru diák ellen az a vád, hogy a manifestumokat a rokkantak nagygyűlése alkalmával be akarta dobni a terembe. Mindkettőjük ellen megindult az eljárás.

— **VÁLTÓT, CSEKKEK ÉS PÉNZT LOP-TAK EL A BETÖRŐK.** Marosvásárhelyről jelentik: A vasárnapról hétfőre virradó éjszaka ismeretlen tettesek jártak Bermann Mózes marosvásárhelyi kereskedő üzletében, a honnan 2500 lej készpénzt, száznolcvanöt ezer lej értékű váltót és mintegy 70 ezer lej értékű csekket zsákmányoltak. A károsult kereskedő még hétfő délelőtt folyamán zárta a lopott váltókat és csekket, hogy a betörők ne tudják a zsákmányt értékesíteni. A nyomozás folyik.

a börtönben eszik a férgek és a kinok.

Angéla öltözik. Ő is. Elmegy. Elmegy!.. Zsebében töltött revolver. Már a kezében van. Angéla kinéz az ablakon. Integ.

A revolver csöve már ott a mellén. Ha Angéla másnak integet, ha déiben amugy is jön a patrull, annak a csőnek ott a mellen a helye.

7.

A nő, a szomszéd szobában ájultan fekszik még delután is. Angéla már sétált egyet a hadnaggal. Idegen város, idegen férfi. A halottnak nem fáj semmi. Új cipő, új kalap, selyemharisnya, prémes kabát. A férfiak megfordulnak.

A hadnagy ur kedves fii. Uri fii. A retikülben még van pénz elég.

A halottnak nincs pénzre szüksége. A másvilágra ingyen viszik az embert.

8.

A retikülben még mindig van pénz. Nem fogy, gyarapodik. A nő, a szomszéd szobából más hotelbe költözik. Most Angéla áll a folyosón, a lépcső karfája mellett. Ha jön valaki, rámosolyog.

Az élet nem áll meg...

A borfoltos abrosz fölött fejek borulnak össze:

— A nő, akiért meghalunk!

Angéla kacag. Ezek ugyan nem bolondok meghalni... Jó fiuk...

A hotel poloskás. A halott férjek még rondábbak, mint az élők

Az élet vicces!...

Finta Zoltán

Forum Mozdó, Brassó

Még csak két napig.

Még csak két napig;

Szegény lányt nem szabad elvenni

Zágon István világlágeré filmen.

— Felhívás az erdélyi és bánáti nyugodias-egyesületekhez! Az október hó 30-án Cluj (Kolozsvár) d. e. 10 órakor a városház disztermében tartandó országos kongresszuson a körlevéllel felkéréselt egyesületeket ezúton is felkérjük, hogy kiküldöttjeik után azon föltétlenül képviseltessék magukat. Ha azon nem tudnának megjelenni, úgy írásban, vagy táviratban jelentsék be csatlakozásukat.

— TELJES RENDBEN FOLYT LE BECSBEN A NACI ZAVARGÁSOK ÁLDOZATAinak TEMETÉSE. Bécsből jelentik: A vasárnapi nemzeti-szocialista zavargások áldozatait tegnap eltemették. A gyászszertartás a rendőrség vértáncára ellenére, teljes rendben folyt le, ami talán azzal magyarázható, hogy hét-ezer rendőrt mozgósítottak a temetésre.

— Elfogták a tordai betörőbandát. Tordáról jelentik: Az elmúlt hónap folyamán ismeretlen tettesek a betörések egész sorozatát követték el Tordamegyében. Most végre sikerült a csendőrségnek a bandát elfogni. A vezér Varga János, félkarú torockói csizmadia volt, társai pedig Áron Péter, Vajda András és Varga István rovtomultu egvények. A lopott holmikat, amelyeket a betörők Kolozsváron értékesítettek, szintén megtalálták és visszaszolgáltaták a károsulaknak.

— A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA ARANY JÁNOS-ÜNNEPE. Budapestről jelentik: Arany János felszázados halálának évfordulója alkalmából az Akadémia, amelynek, mint ismeretes, Arany főtitkára volt, nagy emlékgyűlést rendezett. Berzeviczy Albert megfogható beszédben Arany nagyságát méltatta, utána Pintér Jenő olvasott fel a halhatatlan költőről.

★ A tükörférvényes kályha minden konyhának disze! VIM után eltűnik még a legmakacsabb korom-, zsír- és rozsdafolt is és a kályha minden részecskéje, akár vas, zománc, nikkel, sárga, vagy vörös rézből van, egy pillanat alatt fényes és tiszta. Amellett a VIM az ó praktikus hintódobozában higiénikus, szagtalan és gazdaságos. Végül VIM-et! VIM csodát tesz és kiméli a kezet!

Kis Kereskedésügyi Hírek

MI A VALUTA ÉS DEVIZA?

Általában mindenki tisztában van a fogalmakkal, azonban csak kevesen tudják a különbséget a kettő között és ezért egyes rendelkezéseket nem értenek meg szabatosan. Valuta valamely állam fizetési eszköze, tehát bankjegyei, arany, ezüst pénzei természetben. A deviza ezzel szemben olyan értékpapír, amelynek alapján külföldi valuta kifizetése követelhető. Tehát, ha a kezemb van egy 10 pengős bankjegy, vagy egy 10 frankos arany, egy Napoleon d'or, ezek valuták. Ellenben, ha van a kezemb valamilyen erdélyi banktól egy csekk, utalvány, vagy hitellevél, esetleg bon, hogy nekem ennek alapján egy budapesti, bécsi stb. bank fizessen ki 10 pengőt, vagy 100 dollárt, 10 frankot, stb. akkor devizám van, amelyet természetesen bármikor átválthatok valutára. A forgalomban levő 100, 20, 10 és 5 lejesek, egy pengő-sők, 20 és 10 filléressek, shillingek stb., sem nem devizák, sem nem valuták, hanem váltópénzek, amelyeknek tulajdonképpen csak abban az országban van értékük, úgynevezett kényszerárfolyamuk, amelyben kibocsátják, más országokban csak a tényleges ezüst értékük van meg.

— Aprobált devizakérésekre az ellenérték 15 napon belül befizetendő. A Banca Nationala felhívást intézett azon importőrökhöz, akiknek aprobált devizakéréseik vannak, hogy az ellenértékét 15 napon belül fizessék be, mert ellenkező esetben az engedélyvek érvényességüket veszítik.

— Nem állít fel envygyárat a kolozsvári Dermata bőrgyár. A kolozsvári Dermata bőrgyár igazgatósága korábban egy envygyár felállítását vette tervbe és e célból telepengedélyt is kért, amelyet az iparhatóság az elmúlt hetekben meg is adott. A gyár most újabb megállapodást létesített huslás melléktermékének értékesítését végezt a Mărăsesti vegygyárral és ennek folvómánváképpen az envygyár felállításától eltekint.

TRICOSAL: a legjobb és legkiadósabb vakolat és beton tömítőanyag.

ACOSAL: kátránymentes bitumen mázolóanyag és paszta

NEOCOSAL: szintelen homlokat mázolóanyag

FLUAT-GRÜNAU a beton megkeményítésére és megvédésére, legkötőbb anyag.

A fentiek mind a grünaui vegygyár gyártmánya és kaphatók:

H. PHILIPPI és Társa cégnél

BRASSÓ, Kapu-utca (Str. Regele Carol) 18.
Telefon: 1689.

Bonnet Londonban igyekszik Angliát rávenni, hogy vegyen részt Közép-Európa pénzügyi rekonstrukciójában

London, október 25.

Bonnet, volt francia pénzügyi és kereskedelemügyi miniszter, a stressai konferencia volt elnöke, Londonban folytat bizalmas megbeszéléseket az angol kincstári hivatal vezetőivel és angol politikusokkal.

A Manchester Guardiannek adott nyilatkozatában sürgeti, hogy Anglia teljes erejével járuljon a stressai határozatok végrehajtásához. Több, mint 80 millió font angol pénz fekszik azokban az országokban, amelyeknek megsegítése volt a konferencia feladata. A közép-európai agrártermékek árának emelését Németország, Franciaország és Olaszország angol segítség nélkül is meg tudja valósítani. Anglia közreműködésével főképp a közép-európai pénzügyi rekonstrukció körül volna szükség és nem volna ártalmas, hogy Anglia hasznát huzzon más országok idevágó erőfeszítéséből, anélkül, hogy maga is résztvevő volna abban. A jövő évi angol hozzájárulást Bonnet 15 millió fontra becsüli, amely összeg szerinte elenyészően csekély szerepet játszanék az angol költségvetésben. A konferencia által ter-

vezett 100 millió fontos rekonstrukciós alapot kizárólag pénzügyi szempontok figyelembevételével ajánlanák fel. Szakítani kell azzal a régi hagyománnyal, hogy adjanak kölcsönt politikai okokból. Franciaország meg van győződve arról, hogy teljesen meddő eljárás volna öletszerűen kölcsönözni a közép- és kelet-európai államoknak. De ha minden ország csekély biztosítási díjjal járulna hozzá a tervezett alaphoz, az elegendő lenne a veszélyeztetett valuták megvédésére és a vámtarifák leszállítására. A viselkedő kockázat kevés, a várható haszon óriási lenne. Ilyen, a devizakorlátozásokat megszüntető és vámtarifákat mérséklő intézkedéseket az illető államok külföldi segítség nélkül nem tehetnek. Arra a kérdésre, hogy Franciaország ellenzi-e a közép-európai valuták devalvációját, Bonnet kijelentette, hogy minden országnak önmagának kell meghatároznia valutáját a saját pénzügyi helyzete, fizetési mérlege és aranykészlete figyelembevételével, de kíváncsok, hogy egyetlen állam se devalválja valutáját. Hangoztatta Bonnet, hogy Ausztria különösen enyhe elbánásra tarthatna számat.

ÁRTATLAN VAGYOK!...

REGÉNY

Írta: FARKAS ALADÁR

18

(Minden jog fenntartva)

Csak nagynehezen, rekedt hangon tudtam kinyögni két szót:

— Nem igaz...

— De igaz... nagyon is igaz... minden szava és minden mozdulata, még most utólag is elárulja magát. Igenis, maga öngyilkosságot akart elkövetni, de közben megboradt a halálról és életöztönével együtt feltámadt magában a menekülés gondolata. Ott állt a hullával szemben és most magának meg kellett oldania a nagy kérdést: nyom nélkül eltüntetni a holttestet... És magának sikerült ezt a problémát megfejteni.

Petics elhallgatott és in csak pillantásaimmal biztattam, hogy folytassa mondanivalóját.

— Bármilyen zseniálisan is dolgozott, mégsem csinálta okosan a dolgát. Mert, ha akkor, úgy feldúltan, esetleg revolverrel a kezében felrohan a rendőrségre... ennek már majdnem egy hete... talán már szabadlábban lehetne. Az ilyen gyilkosságot nagyon enyhén büntetik... Nem volt ügyes ember. Az igazat megvallva, én a maga helyén azt tettem volna, hogy a látszat kedvéért a vállamba ereszték egy golyót és, ha a bíróság azt látja, hogy én is magamba löttem, akkor majdnem biztos a felmentés, de azóta már hét nap telt el...

Én már régóta mosolyogva hallgattam Petics előadását.

— Maga egész jó regényíró lett volna Petics... hallatlanul jó, rugalmas fantáziája van. Honnan a csudából szedi össze ezeket a dolgokat?

Petics sértődötten nézett rám.

— Honnan szedem? Innen...

Benyúlt a zsebébe, elővette a pénztárcáját és abból előhúzott egy négyrét összehajtott papírt.

— Erről a levélről pontos fényképmásolat készült, tehát abban az esetben, ha Ön véletlenül elszakítaná, vagy pedig...

— Ugyan adja már ide, ne féljen... csak nem képzeli, hogy leálllok birkózni magával az utcán egy darab papírral.

Petics széthajította a papírdarabkát. Megismertem. Az én írásom volt. Ez állt a cédulán:

Mélyen tisztelt Elnök Ur,

Amikor Ön ezeket a sorokat olvassa, én már nem vagyok az élők sorában. Arra való tekintettel, hogy nincs egyetlen közeli hozzátartozóm sem, Ön bizom meg, hogy halálom után a birtokomban találhatók...

Mosolyogva visszanyújtottam Peticsnek az írást.

— Na látja, hogy visszaadom magának és nem nyeltem le ezt a perldöntő bizo-

nyítékot. És szabadna tudnom, hogy mit óhajt ezzel a pársorral bizonyítani?

Petics gondosan visszahelyezte tárcájába ezt a levelet és csak azután felelt:

— Ez a cédula minden kétséget kizáróan igazolja, hogy ön igenis készült az öngyilkosságra. Előre elkészítette a leveleket, amelyeket persze később a büntény után megsemmisített. De ezt a levelet mégis csak sikerült megmenteni a végleges megsemmisüléstől.

— Tévedés... — mondtam és a hangom tele volt éles iróniával. — Uraságod sulyosan tévedni méltóztatik, megfigyelte-e, hogy a levélen nincs dátum? Nos én ezt a levelet több mint három hét előtt írtam, amikor párbajra készültem és én mint gondos ember és kereskedő ember, még a segédek tárgyalása közben írtam meg becsüleletemet. Pardon, egy egész diszkrét természetű kérdés... szabadna tudnom, hogyan jutott ez a levél Önhöz? De erre nem is kell felelnie. Tudom, amikor fent volt nálam, akkor szerezte meg ezt az írást. Látja, én nem is vettem észre, hogy hiányzik. Ha akarja továbbra is megőrizheti... egészen jó helyen van magánál. Tévedés, drága Petics ur, sulyos tévedés... Ez nem bizonyíték. Persze most maga utána fog nyomozni, hogy igazat mondtam-e. Már én nagyszerűen ismerem a maga metódusát. Tehát, hogy ne töltse hiábavaló dolgokkal drága idejét, tisztelettel közlöm Önnek: pontosan három hét előtt a Spárta-klubban az atlétikai szakosztály elnökével összeveszttem. A segédek háromszor üttek össze és végül is abban állapodtak meg, hogy tényleges sértés nem történt, csak a vita hevében elragadtatott indulat és mit tudom én... szóval nem volt párbaj, sikerült az ügyet békésen párbajjal lezárni. Eldobhatja a cédulát Petics ur...

Petics egy szót sem szólt és én minden irányban ki akartam élvezni a győzelmet.

— Mondja Petics, mi lenne, ha Kroner Elza váratlanul megkérdezne külföldi utjáról? Ez is könnyen elképzelhető, vagy talán nem? Hátha Kroner Elza csak azért tünt el néhány napra, hogy végleg megszabaduljon Telge író urtól? Kroner Elza megérkezik és csodálkozó arccal megkérdez bennünket: Az urakat mi lelte? Nem szégyenlik magukat, hogy pár napi távollét miatt ennyire elvesztették fejüket?

Petics rámnézett, oly beható erős nézésel, hogy szinte fájta a tekintete.

— ...neki persze nem lehet szemrehányást tenni, hiszen végeredményben senkinek sem tartozik felelősséggel, szabadon jöhet és mehet. Szegény Telge, egyedül csak ő fizetett rá erre a kalandra. (Folytatása következik).

Sport

Október 30-án dől el a magyar-román futballháború sorsa

Budapest, október 25.

A Közép-európai Amatőr Kupa vitás ügyeinek megbeszélésére az intéző bizottság október 30-ra gyűlést hívott össze, melynek színhelye Budapest lesz. A meghívókat már el is küldötték és természetesen kapott Románia is.

A nagyfontosságú gyűlésen a csehszlovák Pelikán professzor fog elnökölni a tárgyszorozatot legfontosabb pontja a magyar-román ügy végleges elintézése.

Mint ismeretes, az elmaradt mérkőzés két pontját Románia mérkőzés nélkül szeretné megnyerni, ezzel szemben a magyarok sokkal sportszerűbben, hajlandók bármikor lejártszani. A gyűlés előreláthatólag úgy fog dönteni, hogy a mérkőzés sorsa ne a zöld asztalnál, hanem a zöld gyepen dőljön el.

Vasárnap Brassóban: Venus — Brasovia!

Brassó, október 25.

A Nemzeti Bajnokság vasárnapi fordulója Brassóba hozza az országos bajnokságot, a NAC-ot 6:0 arányban verő bukaresti Vénust. Ez év legnagyobb mérkőzésére van kilátás, melyen kitűnő csatárok — a híres Válcov-fivérek, — kitűnő védelemmel találkozunk. A Nemzeti Bajnokság első és utolsó helyén álló két csapat találkozik, azonban a mérkőzés megnyeréséért a Vénusnak meg kell dolgoznia.

Szerdán délután: ACFR — Izvorul mérkőzés

A szerdai ünnepnapot felhasználva, a brasói vasutas csapat bajnoki mérkőzést játszik az Izvorullal. Az Izvorul, a másodosztályból most lépett át az elsőbe s az Astra 3:0 arányú győzelme után a CFR is igyekezni fog gólarányát alaposan feljavítani. Az Izvorul mérkőzésen bebizonyíthatja, hogy méltó az első osztályu csapat címre. A mérkőzés fél 4 órakor kezdődik a Brasovia pályán. Előzőleg a vasutas csapatnak egy kombináltja játszik, melyben szerepelnek az IAR régi erősségei: Hecht, Csányi, Tampa, továbbá Ströck III., Török II. és Takács. E nagyerejű együttesnek a II. osztályu csapatok kombináltja lesz az ellenfele. A mérkőzés félkettkor kezdődik.

Dicsőszentmárton: NSE (Marosvásárhely) — Dácia 1:1 (1:0). Bajnoki mérkőzés.

Ausztria — Svájc 3:1 (1:0).

Az Európa Kupa utolsóelőtti mérkőzése, melyet az osztrák „csodacsapat” 55.000 néző előtt gyenge játékkal, szerencséjével nyert meg. A nézők kifütyülték az osztrák csapatot. Góllövők: Müller, Schall (kétes gól), Schall és Abegglen II. Ausztria mérkőzésével az Európa Kupa győztesének tekinthető. A hátralévő osztrák-cseh mérkőzés sem változtathat helyezésén, mert az olaszok csak 7:0 arányú győzelemmel előzhetnék meg Ausztriát. Magyarország harmadik helye mindenképp változatlan marad.

↑ NAGY ÉRDEKLŐDÉS NYILVANUL MEG A VASÁRNAPI ASZTALI-TENNISZ VERSENY IRÁNT. A brassói kerület vasárnap rendezi meg a román. kath. elemi iskola rajztermében a kerületi bajnoki asztali-tennisz versenyét. A verseny iránt nemcsak a játékosok, hanem a közönség körében is élénk érdeklődés nyilvánul meg, ami érthető is, mert a versenyekre rekordnevezés érkezett be, szinte valamennyi brassói és vidéki egyesülettől.

Legközelebb! „TARZAN”

HIRDETMEŊY.

Az 6sszes a hadsereg 6llom6ny6hoz tartoz6knak, p6ttart6l6kosok, n6pfelkel6k, orvosilag felmentettek 6s csal6dfenntart6k, akik Brass6 terület6n tart6zkodnak, ezennel tudom6sukra hozatik, hogy a katonai igazolv6nyok, az orvosi felment6si bizonyvit6nyok 6s a katonai dii fizet6s6r6l sz6l6 nvugt6k ellen6rz6se f. 6v november h6 1-6n a brass6i katonai kieg6szit6 parancsnoks6gn6l (Cercul de Recrutare) kezd6dik.

Ajelentkez6s sorrendje a helybeli rend6rs6g 6s a brass6i polg6rmesteri hivatal kapu6n kif6ggesztett hirdetm6nyekb6l t6nik ki, k6zelebbi felvil6gosit6sok a polg6rmesteri hivatal katonai 6gvoszt6lv6ban, K6roly kir6lv-utca 53. sz. II. em. 5. 6t6 alatt kaphat6k.

Brasov, 1952 okt6ber 21.

Primar: Dr. C. Voicu m. p. Secretar General: E. Socaciu m. p.

HIRDETMEŊY.

A nvugdijasok fizet6se 1952 okt6berben:

Brass6 v6rosban lev6 nvugdijasok tudom6s6ra adatik, hogy az 1952. okt6ber havi fizet6sek b6nokkal az alanti napokon a p6nz6gvizgat6s6gn6l lesznek kiadva:

Okt6ber 27-6n az A, B bet6s6k, okt6ber 28-6n a C, D bet6s6k, okt6ber 29-6n az E, F bet6s6k, okt6ber 31-6n a G, H bet6s6k, november 1-6n az I, J bet6s6k, november 2-6n a K, L bet6s6k, november 3-6n a M, N bet6s6k, november 4-6n a O, P, Q bet6s6k, november 5-6n az R, S bet6s6k, november 7-6n a T, U, V bet6s6k, november 9-6n a W, Z, X bet6s6k.

A fizet6s k6vetkez6k6p t6rt6nik:

1. A h6borus rokkantak, hadi6rv6k 6s 6zvegvek 6s katon6knak 6ltal6ban a fenti napokban a Perteptie II.-n6l Brass6.

2. Az 6sszes t6bbi nvugdijasok a fizet6st a p6nz6gvizgat6s6gi p6nzt6rn6l kaph6k.

A fizet6sek csak akkor ad6tnak ki, ha a b6nok a nvugdijasok irod6j6ban l6ttamozva vannak, az altiszti nvugdijasok a nvugdiip6nzt6r 56756/1952. sz6mu rendlete 6rtelm6ben egy viabb l6ttamoz6s v6g6tt jelentkez6senek a nvugdi-irod6ban, egy amint a szeptemberi l6ttamoz6s is t6rt6nt.

A fizet6s csakis a jogosultnak, vagy k6z6igvz6l6g igazolt meghatalmaz6s alap6n t6rt6nik.

Adm. Financiare.

P6LYAZATI HRDET6S.

A Peteleai Ev. Luth. Egyh6z 4 k6v6 vizimalma malom-mesteri 6ll6s6nak bet6lt6s6re p6ly6zat hirdettetik. R6szletes felt6telek az Egyh6z Lelk6szi hivatal6ban tekinthet6k meg. P6ly6zatok f. h6 29-ig adand6k be. Petelea, 1932. okt6ber 19-6n.

Jude6tul: Mureş.

Presbyterium.

Primăria Municipiului Braşov.

RENDELET.

Mi Brass6 t6rv6nyhat6s6gi v6ros polg6rmestere, tekintettel az idegenek ellen6rz6s6re, nemelv nvilv6nos int6zet ellen6rz6s6re 6s a n6pess6gi hivatal l6tesit6s6re vonatkoz6 t6rv6ny, valamint az erre vonatkoz6 v6grehajt6si rendelet utasit6saira,

tekintettel a 4001/1925. sz6mu decretum t6rv6nyre 6s a bel6gyminiszt6rium (k6zig. igazgat6s6g) 75.786/1925 sz6mu k6rrendelet6re, a helyek a n6pess6gi hivatal f6nyk6ppel ell6tott beirat6si igazolv6nyok 6vi l6ttamoz6s6t az 1930—1931 6s az 1932. 6vre a t6rv6nyhat6s6gi k6zponti n6pess6gi hivatal 6ltal,

tekintettel arra, hogy a t6rv6nyhat6s6gi lak6ss6g t6bbs6g6nek ilven igazolv6nyva 6s annak az utols6 3 6vre val6 6vi l6ttamoz6sa sincs,

a k6z6igazgat6si t6rv6ny 160. cikk6ben r6nk ruh6z6tt jogok alap6n

ELRENDELJ6K:

1. Cikk. Az 6sszes lak6sok: rom6n 6llampolg6rok 6s idegenek, a kiknek lak-helye ezen t6rv6nyhat6s6g terület6n van, k6telesek a k6zponti n6pess6gi hivataln6l, a rend6rs6g 6p6let6ben Szabads6gt6r 15. sz. alatt megjelenni bet6s6r szerint, az al6bb minden bet6i mellett megjel6lt napokon, az utols6 3 6vre (1930—1932) val6 l6ttamoz6s eszk6zl6se v6g6tt az el6irt t6rv6nyes 6vi 10 lejnyi taxa ellen6ben.

2. Cikk. Az 6sszes 6lland6 lak6sok, rom6n 6llampolg6rok 6s idegenek, f6rfiak 6s n6k, akik a 16. 6let6v6t bet6lt6tt6k a t6rv6nyhat6s6gi v6ros terület6n tart6zkodnak 6s m6g nincsenek a brass6i k6zponti n6pess6gi hivatal 6ltal az utols6 3 6vben (1930—1932) ki6llitott 8 6s f6l XII cm. nagvs6gu f6nyk6ppel ell6tott beirat6si igazolv6nyok („bulletin de inscriere”) birtok6ban, k6telesek egy az 6sszes szem6lves adatokat tartalmaz6 „nvilatkozattal” („declara6iune”), amv6nazon napokon 6s

agv6nazon bet6s6ros rendben (mint az 1. cikkben), az 6vi l6ttamoz6ssal egyidej6ileg jelentkez6ni 6s ezen igazolv6ny ki6llit6s6t k6rni.

Ezen c6lb6l elhozand6k: 2 f6nyk6p, n6vjegyvorm6ban, mellk6p, f6h6r alapon, hajadon f6vel, i6 kivitelben (pillanatt6l-v6telek nincsenek megengedve), valamint a sz6let6si bizonyvit6ny, a katonai igazolv6ny az utols6 l6ttamoz6ssal (f6rfiakn6l) 6s minden m6s a szem6lv6zonoss6g t6k6letes meg6llapit6s6ra 6s az el6bbi 6letvisz6nyokra vonatkoz6 okm6ny.

A f6nyk6pek semmiesetre sem lehetnek nagyobbak 6x6 cm.-n6l.

A megjel6n6st6l fel vannak mentve: csak a t6nv6leges szolg6latot teljesit6 katon6k (csapathoz tartoz6k 6s rendfokoz6t6k), az iskolai intern6tusok tanitv6nyai 6s a fogh6zak elit6ltjei.

3. Cikk. Minden m6s szem6lv, aki csak 6tmenetileg, de 3 napn6l t6v6bb a t6rv6nyhat6s6g terület6n tart6zkod6k, szint6n a n6pess6gi hivataln6l jelentkez6ni tartozik, hol mint 6tmenetileg itten tart6zkod6 lesz beirva 6s neki a 10 lejnyi taxa fizet6se ellen6ben egy ideiglenes igazolv6ny 6llitattik ki.

4. Cikk. Az 6sszes h6ztulajdonosok, b6rl6k, a sz6llodatulajdonosok valamint azok is, akik a butorozott szob6kat napra vagy h6napra kiadnak, k6telesek azokat akiket elsz6ll6s6lnak 6s akik 3 napn6l hosszabb id6re a v6ros terület6n maradnak, azonnal t6jelenten, ellen 6setben nemcsak 6k maguk tartoznak a fent r6vezett tax6t fizeti, hanem a t6rv6nyben el6irt b6ntet6st is fogj6k viselni.

5. Cikk. Az 6sszes nvilv6nos 6s mag6n int6zetek (gv6rak, t6rsulatok, hivatalok), az 6zletek 6s az iparos mesterek k6telesek a k6zponti n6pess6gi hivatalnak 3 napon bel6l az 6sszes alkalmazottait 6s munk6sait bejelenten, 6ppugv a gazd6k a szolg6ikat.

6. Cikk. Minden lak6sv6ltoz6sok, ak6r a v6rosban bel6l, ak6r m6s v6rosban vagy k6zs6gben t6rt6nn6k, 48 6r6val a kik6lt6z6s el6tt bejelentend6k.

7. Cikk. A n6pess6gi hivatal v6grehajt6si rendelet6nek 77. cikk6 szerint mindazok, akik a beirat6sra, 6vi l6ttamoz6sra, lak6sv6ltoztat6sra, bejelent6sre stb-re vonatkoz6 fenti rendelkez6seknek nem tesznek eleget, egy 500—1000 lejtv6 k6tev6 v6gleges v6grehajt6 b6ntet6ssel a b6ntet6 t6rv6ny 28. cikk6nek alkalmaz6s6val 6s ezen t6rv6ny 60. cikk6nek mell6z6s6vel lesznek megb6ntetve.

8. Cikk. A jelen rendelet v6grehajt6s6val a Brass6 v6ros t6rv6nyhat6s6g k6zponti n6pess6gi hivatala bizatik meg, a kih6g6sok ellenben a rend6rs6g 6sszes tisztjei 6s k6zegei 6ltal 6llapittatnak meg.

A l6ttamoz6sra val6 megjel6n6s 6s az igazolv6nyok („bulletin de inscriere”) ki6t6l6sa a k6zponti n6pess6gi hivataln6l a t6rv6nyhat6s6gi v6ros rend6rs6gi 6p6let6ben 8—12 6s 16—19 6ra k6z6tt a k6vetkez6 sorrendben fog t6rt6nni:

A bet6i 1932 november 2—5-ig.
B bet6i 1932 november 7-6n 6s 9—12-6ig.
C bet6i 1932 november 14—16.
Cs bet6i 1932 november 17—19.
Cz bet6i 1932 november 21—25.
D bet6i 1932 november 26—28.
E bet6i 1932 november 29—30.
F bet6i 1932 december 1—3 6s 5—6-6ig.
G bet6i 1932 december 7—9.
H bet6i 1932 december 10-6n 6s 12—14.
I bet6i 1932 december 15—17.
J bet6i 1932 december 19—22.
K bet6i 1932 december 28—30.
L bet6i 1933 janu6r 3—5 6s 8—10-6ig.
M bet6i 1933 janu6r 11—14 6s 16—17.
N bet6i 1933 janu6r 19—21.
O Q bet6ik 1933 janu6r 23-6n 6s 25—28 6s 30-6n.

P bet6i 1933 febru6r 1—4 6s 6—7.
R bet6i 1933 febru6r 8—11.
S bet6i 1933 febru6r 13—14.
S bet6i 1933 febru6r 15—17.
Sch bet6i 1933 febru6r 18-6n 6s 20—21.
Sz bet6i 1933 febru6r 23—25.
T bet6i 1933 febru6r 27—28.
T bet6i 1933 m6rcius 1—3.
U bet6i 1933 m6rcius 4-6n 6s 6—8.
V bet6i 1933 m6rcius 9—12.
W bet6i 1933 m6rcius 13—15.
Z Y bet6ik 1933 m6rcius 16—18.
Bras6, 1932 okt6ber 18.

Primar: Dr. C. Voicu mp. Secretar General: Emil Socaciu mp.

Felel6sszerkeszt6: Kocsis B6la. — Szerkeszt6s6g 6s kiad6hivatal Braşov (Bras6), K6rolykir6ly-utca 56—58. sz6m. — Telefon: 82.

Fi6kkiad6hivatalok: D6va, Str. Ion Creang6 2. Telefon 17. (Balogh G6za, igazgat6). — Marosv6s6rhely, Pia6a Regele Ferdinand (F6t6r) 53. Benj6min Ar6d 6s Bern6th Ern6. — Temesv6r, Arad- 6s Krass6sz6r6nyv6rmegegyk6re: N6m6dy G6bor (Temesv6r, I. (Str. Lovovici 5. Telefon: 1711.

F6megbizott a Reg6t r6sz6re: D6n M6zes, Bukarest, Str. Mihai Cog6lniceanu 30. MEGBIZOTTAK. Arad: Kozma Hug6 (Bulev. Regele Ferdinand, Boros B6ni-t6r 62). — Buda- rest: D6n D6niel 6s Ger6 S6ndor — D6s: Vad6sz Bogd6n (Str. Car6gi6le No. 5. — Kolozsv6r: D6nes J6zsef (Strada N. Curches 3, volt V6r-utca). — Lugos: T6th Gyula. — Nagysz6ben: Sz6gel-v6ry L6szl6 (Strada Turnuui 13). — Nagyv6rad: Szab6 L6szl6 (Strada Constantei 2) — Udvarhelymegye 6s Sz6kelyudvarhely: Varr6 Elek (Or6bn Bal6zs-utca 31. — Szil6gy-somly6: Helperin Ern6. — Torda: D6nes J6zsef Str. Regele Ferdinand 25.

K6zponti szervez6k p6nzfelv6teli jogosults6ggal: Bartha G6za, D6n M6zes. HIRDET6SEKET felvesznek a kiad6hivatalok, a megbizottak, valamint minden bel- 6s k6lf6ldi h6r- det6iroda. R6szletes tarif6kkal k6szs6ggel szolg6lunk

S ZIVESEN l6tjuk 6nt Nagy-s6gos Asszonyom 6zle-t6nkben most, amikor 6szi 6s t6li

A RUKBAN a legdusabb v6-laszt6kot halmaztuk 6ssze a legszebb p6rizsi model-darabokb6l.

M EGTAL6LJA 6ruh6zunk-ban az 6g6ny6nek, 6zl6s6-nek, vagyoni viszonyai-nak megfelel6 6rut

U T6L6RHETETLEN kivi-telben, els6rend6min6s6-g6 anyagb6l, divatmint6k-ban 6s szinekb6n

E NNEK ellen6re 6raink a legm6lt6nyosabbak s 6nt is a legkellemesebben fogj6k meglepni.

L EGYEN szerencs6k mie-l6bb s biztosithatjuk, hogy h6l6san fog visszagon-dolni arra, hogy n6lunk szerezte be sz6ks6glet6t.

DIVAT6RUH6Z

(volt FENYVESI 6s SAMUEL) BRASS6, BUZASOR 4.

6szi 6ltet6shez

Nagy k6szlet els6oszt6lv6 gy6m6lc-f6kban, (6abb6l 15 000 dr6 Jon6th6n). S6t6nyl6k 6s k6l6nt6le faiskolai cik-kek olcs6 6r6ban kaphat6k:

Gazdas6gi Tanint6zet Faiskol6ja MEDIAS. — Telefon 104.

A 6z6llit6s okt6berben kezd6dik. — 6rj6gy6z6k ingyen.

Szab6 Dezs6: Kar6cs6ny Kolozsv6rt

c. legujobb reg6ny6nek 6ra 120 lej. Kap-hat6 a Brass6i Lapok K6nyvoszt6lv6j6ban.

Okos asszonyok

nem esnek k6ts6gbe, ha kimarad a havi b6l. Megment6st 6s vi 6leter6t az 6n 6zerszeresen kipr6b6lt k6l6n-legess6gi szereim nyujtanak, m6g a legmakacsabb esetekben is Szavatol-tan 6rtalmatlan. W. asszony 6ria Fr. b6l Az 6n csod6s szere m6r egy 6ra mulva hatott Isten ut6n Ennek va-gyok h6l6s! Forduljon m6g ma biza-lommal hozz6m 6s 6r6kre h6l6s lesz. Ezer, meg ezer k6sz6n6lev6l igazol6ta a sikert Diszkr6t. felt6n6sn6lk6l sz6tk 6lt6d6s

C. A. I6RS, Berlin W 57/38. Alven lebenstrasse 21.

APR6HIRDET6SEK

H6tk6zn6p: egy sz6 6, vastag bet6kb6l 12 lej. Vas6rn6p: 7.50, illetve 15 lej. Legkisebb h6r-de-t6s 10 sz6 N6gyszeri hirdet6s eset6n 25% 6ngedm6ny. 6ll6st keres6knek 25% kedvezm6ny.

V6tel-elad6s

150 m6zsa j6 r6ti sz6na 6s sarju elad6, Kuttlikn6l, Nagy-Aj6a. 19604

T6LI HARISNYAKAT, stuccnikat, gyermekharisny6kat k6t6k. Gyapjub6l, vagy 66rn6b6l. Olcs6 6s tart6s. N. Filipescu—H6tul6s K6b6nya-utca 59. Jobbra, f6ldsint6n.

Varr6g6p j6karban s6rg6-s6n elad6. Cim: Fr6hlichn6, Str. Bucovina 13, Rakt6rh6z-utca. 19651

A Mez6gazdas6gi Kamara, Brass6ban, megyei prefektu-ra 6p6let II. emelet, 40 sz6mu szoba, azonnal venne egy h6-zat a k6zpontban, vagy k6ze-l6ben, mely irod6knak 6t-alakithat6. — 6ra ne legven 1.500.000. Lej6n tul. Elad6k adj6k be 6j6nlataikat 6r6s-ban. — Az igazgat6s6g. 19654

Sz6ks6g6ink van aranyra,

ez6rt 6t a mai magas 6rt6k6nek megfelel6 6r-ban v6lt6juk be, hogy az id6ni kar6cs6nyra is, saját m6hely6nkben 6z-l6s6n k6szitett modern 6uidons6gokkal v6rhas-suk vev6inket.

OSTERSETZER H. 6s Flai 6kszer6sz6k Brass6, F6t6r, Buzasor 7.

Gy6m6lcsf6k

csak nemes fajokban, dupla 6rc6na k6l6nb6z6 szinekb6n, magas t6rzs6 ribizli 6s 66res, magas t6rzs6 bokor- 6s fut6r6-zs6k kaphat6k kert6szetemben

BAYER FERENC BRASS6, KERESZT-UTCA 23/c.

SIN h6t kilogrammos circa ezer m6ter, olcs6n elad6. We-ber m6rn6k, Brass6, Buza-sor 7. sz. 19645

Elad6

sziv6g6zmot6r 22-es, csukott Oakland ut6bbi esetleg 6lcser6ln6 j6 nyitott aut6val — Keresz-tes malom, Nagybac6n.

All6st nyer

PENZT6ROSN6 felv6tetik Jelentkez6ni Bolonya, Malom-utca 12. Baczoni hentes6ru-gy6r. 19650

Priv6t feleket l6togat6 uta-z6t k6z6kedvelt cikkhez keresek. Cim: Peterdy, Brass6, Uj-utca 5. 19649

Reg6ti uricsal6dhoz egy fiatal n6met Fr6ulein 6t 6ves le6nyk6hoz kereset6k. 6rdek-l6dni: Slamovits liszt6zlet, Brass6, Weisz Mih6ly-u. 23. 19647

All6st keres

Komoly urind6 6j6nl6kozik 6ves bizonyvit6ny6val, h6z-vezet6n6nek, h6ztart6s, 6s gazdas6g minden 6g6ban j6r-t6s. Elm6gy vend6gl6be is. Petrescun6, Simeria 10. V6-n6tor 31. 19652

Vegyes

Impotenci6t azonnal meg-sz6ntet6nk. V6laszb6lyeges leveleket brass6i kiad6ba k6-r6nk „Diszkr6ci6” jel6g6re.

VARR6G6P, BICKLI, PATHEFON, MERLEGEKET JAVITUNK GAR6NCI6VAL. Brass6, Katona-k6rh6z-ut 5. 19648

ELISMERTEN

a legjobb rom6n sz6t6r a Dr. D6vid Gy6rgy-f6le nagy k6zi sz6t6r.

R6szenkint t6bb mint 24 ezer cimsz6t tartalmaz. Ro-m6n-Magyar r6sz f6tve 80.— II. Magyar-Rom6n r6sz f6tve 80.— a k6t r6sz egy6tt k6tve eg6sz v6szon k6t6sben 180.— lei; diszes f6lb6rk6sben 240.— lej. — Kaphat6 min-den k6nyvkeresked6sben. — Kiad6ta a

BRASS6I LAPOK K6NYVOSZT6LYA